

Práce sestry v Maltézské pomoci z pohledu Dobrovolníka

Blanka Štěpančíková

Bakalářská práce
2010



Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií
Ústav ošetřovatelství
akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Blanka ŠTĚPANČÍKOVÁ**
Studijní program: **B 5341 Ošetřovatelství**
Studijní obor: **Všeobecná sestra**

Téma práce: **Práce sestry v Maltézké pomoci z pohledu dobrovolníka**

Zásady pro vypracování:

V teoretické části definovat pojem dobrovolnictví, seznámit s historií a činností Maltézké pomoci – obecně prospěšné společnosti, u nás i ve světě. Seznámit s činností sestry v Maltézké pomoci. Vysvětlit organizaci a zaměření nestátních zdravotnických zařízení. V praktické části zjistit informovanost veřejnosti o působnosti Maltézké pomoci v České republice, zjistit zájem o spolupráci občanů s touto společností. S výsledky získaných dat seznámit odbornou veřejnost formou článku.

Rozsah práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

MIKULÁŠOVÁ, D. Péče o nemocné. Praha, 2004. s 55. (pro vlastní potřebu maltézske pomoci)

Příručka pro dobrovolníky: (NPIT). Praha: ADRA, 2005. s. 40. ISBN: 80-239-5071-1.

TOŠNER, J., SOZANSKÁ, O. Dobrovolnictví a metodika práce s nimi. Praha: Portál, 2006. s. 152. ISBN: 80-7367-178-6.

WALDSTEIN -- WARTENBERG, B. Maltézský řád dnes. Praha: Civitas, 1995. s. 16.

Maltézska pomoc [online]. 2004 [cit. 2009-11-24]. Dostupný z:

www.maltezskapomoc.cz

TRMAČ, Václav. Maltezská pomoc [online]. 2007 [cit. 2009-11-24]. Dostupný:

<www.maltezskapomoc-brno.cz>.

Malteser [online]. 2009 [cit. 2009-11-24]. Dostupný: <www.malteser.com>.

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Anna Krátká

Ústav ošetrovatelství

Datum zadání bakalářské práce:

4. února 2010

Termín odevzdání bakalářské práce:

4. června 2010

Ve Zlíně dne 4. února 2010



prof. PhDr. Vlastimil Švec, CSc.
děkan



Mgr. Jitka Laholová
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně 9.4.2010

.....
.....

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Cílem předkládané bakalářské práce je zjištění rozsahu zapojení sester v projektech Maltézké pomoci a stanovení míry spokojenosti s dobrovolnickou činností. Dále stanovení úrovně povědomí studentů o působení Maltézké pomoci a zájem o vzájemnou spolupráci.

Teoretická část práce je rozdělena na tři oddíly. První pojednává o Suverénním řádu Maltézkých rytířů. Druhý oddíl je zaměřen na historii Maltézké pomoci, její působení ve světě a v České republice. Třetí oddíl popisuje organizaci a úlohu sestry při akcích, které Maltézká pomoc zajišťuje.

Praktická část je členěna na dva oddíly. První oddíl popisuje metodiku bakalářské práce. V druhém oddíle je vyhodnocení výzkumu, je rozdělen na dvě části. První část vyhodnocuje výsledky šetření mezi sestrami, druhá mezi studenty.

Klíčová slova: Maltézká pomoc, dobrovolnictví, dobrovolník, Suverénní řád maltézkých rytířů, nestátní zdravotnické zařízení

ABSTRACT

Aim of this thesis is to determine the scope of activities and determine the degree of satisfaction of nurses through their activities in the Maltese assistance. Furthermore, determining the level of awareness on exposure Maltese assistance and mutual cooperation.

The theoretical part is divided into three sections. The first deals with the sovereign order Knights of Malta. The second section focuses on the history of Maltese aid its operation in the world and the Czech Republic. The third section describes the organization and the role of nurses in action, which ensures Maltese assistance.

The practical part deals with the satisfaction of nurses through their activities in the Maltese assistance. It is aimed at finding students' awareness of Maltese business assistance and interest on a case-tion through cooperation with the Maltese.

Keywords: Maltese assistance, volunteering, volunteer, sovereign order the Knights of Malta, no public health facility

Děkuji Mgr. Anně Krátké, za odborné vedení práce a mnoho cenných rad. Děkuji také všem, kteří mi pomohli při vytváření této práce.

OBSAH

ÚVOD.....	9
CÍLE PRÁCE.....	10
I. TEORETICKÁ ČÁST.....	11
1. MALTÉZSKÝ ŘÁD.....	12
1.1. STRUČNÉ DĚJINY ŘÁDU.....	12
1.2. SPIRITUALITA ŘÁDU.....	15
1.3. STRUKTURA A ČLENĚNÍ ŘÁDU.....	16
2. MALTÉZSKÁ POMOC.....	17
2.1 MALTÉZSKÁ POMOC VE SVĚTĚ.....	17
2.2 MALTÉZSKÁ POMOC V ČR.....	19
2.3. PROJEKTY MALTÉZSKÉ POMOCI.....	21
2.3.1. SOCIÁLNÍ SLUŽBY.....	21
2.3.2. HUMANITÁRNÍ SLUŽBY.....	23
2.3.3. NESTÁTNÍ ZDRAVOTNICKÉ ZAŘÍZENÍ.....	24
3. PRÁCE SESTRY V MALTÉZSKÉ POMOCI.....	26
3.1 DOBROVOLNICTVÍ, DOBROVOLNÍK.....	26
3.2 ZDRAVOTNÍ DOZORY.....	27
3.2.1. PRÁCE V TÝMU.....	30
3.2.2. VYBAVENÍ OŠETŘOVNY.....	31
3.2.3. PRÁCE SESTRY V TERÉNU A NA OŠETŘOVNĚ.....	33
II. PRAKTICKÁ ČÁST.....	35
1. METODIKA.....	36
1.1 CÍLE VÝZKUMU A VYMEZENÍ VÝZKUMNÉHO PROBLÉMU.....	36
1.2 TYP VÝZKUMU.....	36
1.3 VÝBĚR RESPONDENTŮ.....	37
1.4 VÝZKUMNÉ METODY.....	37
2. VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKŮ.....	40
2.1 DOTAZNÍKY PRO SESTRY.....	40
2.1.1. DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE RESPONDENTŮ.....	40
2.1.2. INFORMOVANOST RESPONDENTŮ O DOBROVOLNICTVÍ.....	43
2.1.3. ROZSAH ZAPOJENÍ SESTER V PROJEKTECH MALTÉZSKÉ POMOCI.....	45
2.1.4. SPOKOJENOST SESTER PRACUJÍCÍCH V MALTÉZSKÉ POMOCI S DOBROVOLNICKOU ČINNOSTÍ.....	49

2.2. DOTAZNIKY PRO STUDENTY.....	55
2.2.1. DEMOGRAFICKÉ HODNOCENÍ RESPONDENTŮ.....	55
2.2.2. POVĚDOMÍ STUDENTŮ O MALTÉZSKÉ POMOCI.....	56
2.2.3. ZÁJEM STUDENTŮ O SPOLUPRÁCI S MALÉZSKOU POMOCÍ.....	63
2.3. DISKUSE.....	67
ZÁVĚR.....	69
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	71
SEZNAM ZKRATEK.....	73
OBRÁZKY.....	74
SEZNAM TABULEK.....	75
SEZNAM PŘÍLOH.....	77

ÚVOD

Maltézskou pomoc o. p. s jako téma bakalářské práce jsem si zvolila záměrně. Již několik let spolupracuji jako dobrovolník s touto organizací. Základním cílem Maltézské pomoci je služba trpícím a potřebným v duchu křesťanské lásky k bližnímu, její hlavní činností je pomoc potřebným na území České republiky.

Cílem předkládané bakalářské práce je zjistit rozsah zapojení sester v projektech Maltézské pomoci, a jejich spokojenost s touto činností. Dále stanovení úrovně povědomí studentů o působení Maltézské pomoci, a zájmu o vzájemnou spolupráci.

Teoretická část práce je rozdělena na tři oddíly. První pojednává o Suverénním řádu Maltézských rytířů. Druhý oddíl je zaměřen na historii Maltézské pomoci, její působení ve světě a v České republice. Třetí oddíl popisuje organizaci a úlohu sestry při akcích, které Maltézská pomoc zajišťuje.

Praktická část je rozčleněna na dva oddíly. První oddíl je zaměřen na metodiku bakalářské práce. V druhém oddíle je vyhodnocení výzkumu, je rozdělen na dvě části. První část je zaměřena na zapojení sester v jednotlivých projektech Maltézské pomoci a jejich spokojenost s touto činností. Druhá část sleduje povědomí studentů o činnosti Maltézské pomoci a jejich případný zájem o spolupráci s Maltézskou pomocí.

Při psaní práce jsem využila poznatky z knih a internetových stránek týkajících se Maltézské pomoci, praktické zkušenosti ze zdravotnických dozorů, kterých jsem se zúčastnila, a také informace od pracovníků Maltézské pomoci.

CÍLE PRÁCE:

1. Zjistit rozsah zapojení sester v projektech Maltéžské pomoci
2. Zjistit spokojenost sester pracujících v Maltéžské pomoci s dobrovolnickou činností
3. Zjistit povědomí studentů zdravotnických oborů o činnosti Maltéžské pomoci
4. Zjistit zájem studentů zdravotnických oborů o možnou spolupráci s Maltéžskou pomocí

TEORETICKÁ ČÁST

1. HISTORIE ŘÁDU

1.1. Stručné dějiny řádu

„Maltézský – johanitský řád se vyvinul ze staršího bratrstva italských kupců z Amalfi, kteří kolem roku 1040 založili v Jeruzalémě při kostele sv. Jana Křtitele špitál pro ošetřování poutníku k Božímu hrobu. Původně benediktinskou regulí řízené bratrstvo se osamostatnilo v roce 1099.“ (Luděk Jirásko, 1991, s 27). Zakladatelem řádu byl mnich Gerard Tanque. Řád se velmi rychle rozšířil po celé Evropě. Kolem roku 1150 přišli řádoví kněží i do Prahy. Tak byl dán základ pro pozdější vznik velkopřevorství v Čechách a na Moravě. V Praze sloužila komenda (označení pro středověké sídlo rytířů¹) jako útulek pro poutníky a pocestné. Později zde zřídili kněží i školu, kdežto v novějších komendách ve Strakonících, Mladé Boleslavi a v Brně byly zřízeny jen špitály. (srov. Waldstein-Wartenberg, 1995)

Evropské komendy plnily převážně pouze jeden řádový úkol, a to například obranu hranic nebo pečovaly o nemocné. V Jeruzalémě, sídle představenstva řádu, se plnily úkoly ve všech bodech pomocné činnosti – zajištění pomoci poutníkům, péče o nemocné, bezpečnost poutníků, a také obrana hranic. V roce 1291 dobyly islámské armády opět Svatou zemi a řádoví rytíři byli nuceni přesídlit na Kypr. V roce 1306 opět přesídlili, tentokrát na Rhodos, kde založili nezávislý suverénní stát. V průběhu 15. století si dvakrát ubránili Rhodos proti Turkům. V roce 1530 přesídlili řádoví rytíři na ostrov Malta, který jim pro jejich působení přidělil Karel V. Od této doby se mohou nazývat, podle tohoto ostrova, maltézským řádem (Waldstein-Watenberg, 2005).²

V českých a moravských zemích Husova snaha o reformaci vyvolala občanské nepokoje, které se vlekly dlouhá léta. Církev a kláštery utrpěly těžké ztráty. Kostely a klášterní budovy byly ničeny nejen ohněm, ale byly zabírány katolickým králem ve snaze získat peníze na vydržování svého vojska. I Maltézský řád utrpěl těžké ztráty. Ovládal už jenom strakonickou komendu, kam přesídlil velkopřevor z Prahy. V 15. století, kdy v zemi opět

¹) Dostupný z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Komenda>

²) Dostupný z: www.tartaruga.blog.cz

začal panovat mír, začala také pomalá obnova řádu. Řád měl velmi malé finanční prostředky, přesto však dokázal alespoň z části obnovit kostel pražské komendy (srov. Waldstein-Watenberg, 1995)

Těžší situaci než v Čechách a na Moravě prožíval řád ve zbytku Evropy. Celý řádový majetek byl obětován reformaci. Mnoho komend bylo zabaveno vladaři, kteří přestoupili k protestantství, a pro řád tím byly ztraceny. „Naproti tomu bailliva brandeburská (komenda německých rytířů), která se stala protestantskou, zůstala v řádovém svazku.“ (Waldstein – Wartenberg, 1995, s 4) Vzhledem ke krizi musely katolické země své komendy slučovat nebo prodávat. Bohužel ani tato opatření nestačila, a proto se konventy rozpouštěly. To velmi uškodilo vnitřnímu vývoji řádu. Na zbylých komendách zůstali pouze řádoví rytíři.

Situace se zlepšila až v 18. století, kdy bylo možno také uskutečnit přestavby mnoha řádových kostelů a domů v barokním slohu. Řád se začal více zajímat o umění a vědu. Začal zakládat umělecké sbírky, obrazárny a zdokonalovat školství. V Opavě a Brně byly i nadále spravovány starobince, které byly založené již ve středověku. (Waldstein-Watenberg, 1995)

V roce 1800 zažíval řád největší úpadek ve svých dějinách. Z dvaceti pěti velkopřevorství, která existovala, zůstalo pouze české velkopřevorství. Obnova postupovala velmi pomalu. V roce 1834 přesídlilo představenstvo řádu do Říma. Bohužel ale chyběli rytíři a kněží zavázáni slibem. Řád neměl dostatek majetku, aby je mohl vydržovat. Jen v Praze se udržel kněžský konvent, spravovaný převorem. Místa profesních rytířů (tj. zavázaných slibem) zaujali čestní rytíři a magistrální kaplani, kteří převzali úlohu profesních kaplanů. Obě skupiny řádových členů, vzhledem k jejich činnosti v zaměstnání, měly pro vykonávání této čestné funkce v řádu jen velmi málo času. Díky vlivu čestných rytířů mohly v 19. století přesto vzniknout nové řádové sbory, a ve válkách minulého století mohly tak být nasazovány sanitní čety, které pečovaly o nemocné. (Waldstein-Wartenberg, 1995)

I české velkopřevorství razilo nové cesty. Lékař a rytíř Jaromír, svobodný pán Mundy, který pocházel z Moravy, vytvořil jednu stálou sanitní jednotu, která působila nejen v lazaretních vlacích, ale působila také ve všeobecném záchranářství. Dle vlastních plánů dal vyrobit vagony a záchranné přístroje, které byly ve své době vzácné. Za 1. světové války mělo české velkopřevorství v užívání přibližně osm lazaretních vlaků a spravova-

lo několik vojenských nemocnic. České velkopřevorství udržovalo špitál ve Svaté zemi, který byl zřízen řádem po jeho opětovném navrácení se po staletích do Svaté země. (srov. Waldstein – Wartenberg, 1995).

Následky první světové války opět zbrzdily rozvoj řádu. Po válce nastalo oživení činnosti řádu. U nás mělo jen krátké trvání pouze do roku 1950, kdy řádu byla zakázána činnost. Řád si i přes velké překážky dokázal zachovat v zemi svou komunitu. V západním světě se řád mohl svobodně rozvíjet a brzy se rozšířil po celé Evropě, Severní a Jižní Americe, i v Austrálii. Pomocné služby řádu se rozvíjely v duchu myšlenky Jaromíra Mundyho. Řád si získal rychlé mezinárodní uznání, proto s ním stále více států navazovalo diplomatickou činnost. Nezištná pomoc, poskytovaná bez ohledu na národnost a náboženské vyznání lidem trpícím nouzí, způsobila, že neustále docházely žádosti o pomoc, které se řád snažil uspokojovat (Waldstein-Wartenberg, 1995).

1.2. Spiritualita řádu

Řád založili rytíři, kněží a s velkou pravděpodobností také ženy. Skupina mladých lidí chtěla sloužit svým bližním, ale nezávisle na světské moci. Podřídili se papežovi, a tím dosáhli plné nezávislosti na světské moci. To znamená, že Suverénní řád Maltézských rytířů je podřízen pouze papežovi, získal nezávislost nejen na kněžích a biskupech, ale také na světské moci.³ Tím byl položen základ svrchovanosti řádu, která je i dnes pilně střežena. Podle slov II. Vatikánského koncilu by se měly všechny náboženské řády snažit plnit cíle stanovené jejich zakladateli pomocí dobových prostředků. I maltézský řád má své úkoly, které by se měl snažit plnit. Jejich původní úkoly jsou platné i dnes a lze je plnit moderními prostředky. Vždy budou existovat nemocní lidé, ale také nepřátelé křesťanství, kteří budou bránit křesťanům v jejich činnosti (srov. Waldstein-Wartenberg, 1995).

Základním zákonem maltézského řádu je příkaz evangelia: Cokoliv jste učinili jednomu z těchto mých nejmenších bratří, mně jste učinili. Další řádové ustanovení navazující na tento příkaz je: Služte ubohým a nemocným jako služebníci svého Pána. Řád nemůže pomáhat všem lidem, vzhledem k omezeným prostředkům i možnostem. Již jeho zakladatelé se potýkali s těmito problémy, a proto přijali do své řádové řehole i následující větu: Přání nemocných vykonajte podle možností domu. Z toho vyplývá, že neuskutečnitelná přání nemocného lze odmítnout. Další ustanovení, které řád přijal za své, je to že má vyvíjet a konat svou činnost pomocí nejmodernějších zdravotnických přístrojů a nejlépe vyškolenými pracovníky. (Waldstein -Wartenberg, 1995)

Za patrona maltézského řádu je považován Jan Křtitel.⁴

³) Dostupný z: <http://www.ceskatelevize.cz/program/10213629490-28.04.2009-03:20-2-zasveceni.html?online=1>

⁴) Dostupný z: Johanité vJohanité v Čechách 1.: Vznik rytířského a špitálního řádu sv. Jana Jeruzalémského a jeho původní poslání

1.1. Struktura a členění řádu

V čele řádu stojí velmistr, kterého volí Velká státní rada složená ze tří řádových tříd. Velmistr vykonává svou činnost doživotně. Po boku velmistra stojí řádové představenstvo, které se skládá z osmi osob. Současný velkopřevor v ČR se jmenuje Fra Karel Paar.

Rozlišujeme tři třídy řádových členů. První třídu tvoří profesní rytíři a kaplani, skládající po absolvování noviciátu (trvá jeden rok) slib čistoty, poslušnosti a chudoby. Druhou třídu tvoří obedienci rytíři (obedience = poslušnost)⁵, kteří se zavazují slibem ke vzornému křesťanskému způsobu života a k plnění řádových činností. Do třetí třídy patří všichni řádoví členové bez slibů. Mezi řádové členy mohou patřit i ženy.

Ve světě rozlišujeme tři kategorie organizovanosti řádu: velkopřevorství, podpřevorství a asociace - ty se nacházejí především v Africe a Jižní Americe.⁶

⁵)Dostupný z: <http://www.ceskatelevize.cz/program/10213629490-28.04.2009-03:20-2-zasveceni.html?online=1>

⁶)Dostupný z: <http://www.ceskatelevize.cz/program/10213629490-28.04.2009-03:20-2-zasveceni.html?online=1>

2. MALTÉZSKÁ POMOC VE SVĚTĚ A V ČESKÉ REPUBLICE

2.1. Maltézská pomoc ve světě

Maltézská pomoc je celosvětově známá organizace panovníka Řádu Malta pro humanitární pomoc. Organizace má více než 50 let zkušeností v humanitární pomoci a pokrývá zhruba 200 projektů v 20 zemích Afriky, Asie a Ameriky. V současné době má 20 národních asociací a převorství Řádu Malta.

Poskytuje podporu ve všech částech světa bez rozdílu náboženství, rasy či politického přesvědčení. Křesťanské hodnoty a humanitární principy nestrannosti a nezávislosti, jsou základem její práce.

Organizace se zavazuje k zajištění vysoké kvality pomoci a k dodržování mezinárodní dohody a norem, jako je "projekt Sphere" a "Kodex chování". Odpovědnost a dostupnost jsou priority této organizace.⁷

Posláním Maltézské pomoci je:

- poskytnout pomoc při velké mimořádné události ve světě a provést obnovu a rekonstrukci se zaměřením na komunitu;
- vytvořit a podporovat základní služby, zdravotní péči a přispět k lepšímu zdraví tím, že poskytuje výživu v souvisejících programech;
- přispět k lepšímu zdraví a důstojným životním podmínkám, zajistit přístup pitné vody, kanalizaci a hygienu;
- snaha pomoci najít práci a sociální programy, které zajistí přístup lidí k zajištění příjmů a snížení jejich nemocnosti a chudoby;

⁷) Dostupný z www.orderofmalta.org

- vytvořit a podporovat aktivity připravenosti na katastrofy, a to zejména na místní úrovni.

2.2. Maltézská pomoc v ČR

Maltézská pomoc o. p. s. (obecně prospěšná společnost), byla založena 9. 5. 2002 Suverénním řádem Maltézských rytířů - Českým velkopřevorstvím jako jediným zakladatelem. Jako charitativní a humanitární organizace katolického Suverénního řádu Maltézských rytířů zakládá svou činnost na nepřetržitě 900leté tradici pomoci trpícím. Hlavní činností Maltézské pomoci, o.p.s. je pomoc potřebným na území České republiky. Poslání Maltézské pomoci je vyjádřeno řádovým mottem: „Tuitio fidei et obsequium pauperum“ (Obrana víry a pomoc potřebným).

Maltézská pomoc, je nedílnou součástí je nejstarší charitativní organizace na světě, a v rámci moderních humanitárních aktivit Řádu působí ve více než 110 zemích celého světa – od Severní Ameriky přes Střední Východ po Austrálii.

Základním cílem Maltézské pomoci je služba trpícím a potřebným v duchu křesťanské lásky k bližnímu. Výsledkem její činnosti je pomoc osobám v začlenění se do života společnosti v rámci fyzických i psychických možností konkrétního jedince. Chce předcházet omezování sociální izolace svých klientů. Služby poskytuje v prostředí, které je klientovi blízké a pro něj příjemné. Součástí jejich služeb je rovněž asistenční služba. Všechny služby jsou poskytovány na území České republiky.

Maltézská pomoc pečuje také o mládež, nemocné, zraněné, vozíčkáře, děti z dětských domovů, opuštěné staré lidi, vězně, chudé rodiny, lidi starající se o příbuzné postižené Alzheimerovou chorobou, děti s kombinovaným postižením, poutníky s postižením, lidi postižené přírodními katastrofami a další potřebné.

Maltézská pomoc má 10 center: Praha, Brno, Olomouc, Mělník, Hradec Králové, Uherské Hradiště, Otrokovice, Karlovy Vary, Kralupy nad Vltavou a Česká Lípa. Aktivně v ní působí 250 členů a to: zaměstnanců, stálých smluvních dobrovolníků a externích spolupracovníků.⁸

⁸) Dostupný z www.maltezskapomoc.cz

Maltézká pomoc, o. p. s. také spolupracuje se svou partnerskou organizací Českou maltézkou pomocí z Českých Budějovic na zajištění provozu projektu "Doprava dětí s postižením do škol".

2.3. Projekty Maltézske pomoci:

2.3.1. Sociální služby

Projekt v rámci jednotlivých aktivit poskytuje služby lidem ohroženým sociální izolací a se zdravotním postižením,

a) Sociálně aktivizační služby pro seniory a zdravotně postižené

Jedná se o terénní službu, která pomáhá zprostředkovávat kontakt se společenským prostředím, vede k rozvoji nebo udržení osobních sociálních schopností a dovedností podporujících sociální začleňování osob.

Cílem poskytované služby je psychosociální pomoc seniorům a zdravotně postiženým osobám.

b) Osobní asistence

Osobní asistence je terénní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby – a to pro jejich osobní rozvoj a seberealizaci. Osobní asistent je uživateli nápomocen při úkonech, které vzhledem k postižení není schopen sám zvládnout. Osobní asistent pomáhá uživatelům služby žít takovým způsobem života, jakým by žili, kdyby nebyli omezeni svým postižením.

Cílem je umožnit uživatelům v nejvyšší možné míře zapojení do běžného života společnosti s možností aktivního plánování života ve smyslu rozvoje a uplatnění jejich schopností.

c) Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

Služba zahrnuje aktivizační činnosti a sociálně terapeutické činnosti, dále zprostředkovává kontakt s přirozeným společenským prostředím jako je vyhledávání, spoluúčast a doprovázení dětí na zájmové aktivity. Pomáhá při uplatňování práv, oprávněných zájmů s ohledem na věk dítěte a zejména pomoc při obnovení nebo upevnění kontaktu s rodinou a pomoc a podpora při dalších aktivitách podporujících sociální začleňování dítěte mezi vrstevníky a okolní komunitu.

d) Program Pět P

Služba nabízí sociálně preventivní činnosti neorganizovaným dětem, které pocházejí ze sociálně slabých či neúplných rodin, ohrožených sociálně patologickými jevy. Jedná se o děti z rozvedených rodin, o děti s výchovnými a sociálními problémy, které např. nemají kamarády, nejsou schopny navazovat přátelské vztahy, neumí komunikovat, mají problémy s chováním, jsou hyperaktivní, obtížně zvladatelné.

e) Podpora rodičů dětí se specifickým zdravotním postižením

Cílem služby je poskytnout oporu a pomoc rodičům dětí s určitým postižením. Pomáhá při tvorbě a organizaci volnočasových aktivit pro tyto děti a podporuje rodiče organizováním pravidelných podpůrných skupin. Nabízí vzdělávání a zprostředkování potřebných informací.

e) Průvodcovské a předčitatelské služby

Průvodcovské a předčitatelské služby jsou terénní služby, poskytované osobám, jejichž schopnosti jsou sníženy z důvodu zdravotního postižení. Služba nabízí transport osob s postižením do speciálních zařízení, škol a stacionářů prostřednictvím druhé osoby a tak pomáhá zajistit jejich vzdělávání a další osobní rozvoj.

Cílem poskytované sociální služby je umožnit uživatelům s postižením žít v rodině a zároveň navštěvovat školské zařízení a mít kontakt se sociálním prostředím. Dále pak odlehčit pečujícím o zdravotně postižené osoby a osoby se sníženou soběstačností formou transportu do speciálních škol, stacionářů, na jednorázové kulturní, rehabilitační aktivity.

2.3.2. Humanitární projekty

V souladu se zaměřením řádu se Maltézská pomoc nárazově zapojuje do pomoci obětem přírodních katastrof v rámci zahraničních misí. Příkladem zde může být nedávná událost na Haiti. Řád byl schopen sestavit a odeslat mezinárodní tým lékařů, zdravotních sester, zdravotníků proškolených kurzem a zkušených nouzových odborníků pro pomoc lidem postižených zemětřesením.

V rámci České republiky trvale probíhají čtyři aktivity :

a) Potravinová banka

Maltézská pomoc, o.p.s je od roku 2007 členem České federace potravinových bank. Tato organizace shromažďuje zdarma potraviny, skladuje a přiděluje je humanitárním nebo charitativním organizacím, které poskytují potravinovou pomoc potřebným lidem - většinou rodinám s dětmi ze sociálně slabšího prostředí.

b) Plášť sv. Martina

Maltézská pomoc, o.p.s., zahajovala dnem 11. listopadu 2008, na který připadá svátek sv. Martina, sbírku dek, spacáků a přikrývek pod názvem „Život zachraňující přikrývky“. Hlavním cílem sbírky bylo, aby naši bližní ohrožení nastávající zimou a mrazem i takovouto věcnou formou obdrželi pomoc. Dalším cílem sbírky bylo upozornit na ty bližní, kteří si neumějí nebo nemohou vytvořit nezbytně nutné podmínky k důstojnému životu, ať už jsou to lidé bez domova, osamocení senioři nebo jinak potřební lidé kolem nás, kteří bohužel i v dnešní době musí zápasit s chladem a každoročně několik z nich zaplatí životem.

c). Distribuce invalidních vozíků

Maltézská pomoc, o.p.s. distribuje od roku 2003 pro postižené spoluobčany v České republice věcný dar od Wheelchair Foundation z USA – mechanické invalidní vozíky.

d) Zapůjčení vysoušecích agregátů v případě povodní

Maltézská pomoc v případě povodní zapůjčuje potřebným bezplatně zapůjčení vysoušečů zdiva a snaží se postiženým pomoci i jiným způsobem za pomoci partnerské organizace, Malteser International.

2.3.3. Nestátní zdravotnické zařízení

Projekt nestátního zdravotnického zařízení má celostátní působnost, je založen na bázi .dobrovolnictví a v současné podobě funguje na základě registrace od roku 2004. Aktivně podporuje a rozvíjí zájem dobrovolných zdravotníků v nezištné pomoci potřebným a prostřednictvím níže popsanych aktivit, tak pokračuje v naplňování špitálního poslání Řádu-

Nestátní zdravotnické zařízení (dále jen NZZ) má svou největší základnu v Praze. Zde se nachází ředitelství a hlavní sestra maltézské pomoci. NZZ až do tohoto roku fungovalo také v některých centrech po České republice. Od 1.1.2010 se působnost přesunula převážně do Brna, v ostatních centrech funguje NZZ pouze okrajově. Každé centrum má vedoucího. V brněnském centru se na chodu podílí také zástupce vedoucího a vedoucí sestra. Všichni zde pracují dobrovolně a vše je ošetřeno dobrovolnickou smlouvou, která obsahuje také kodex dobrovolníka a mlčenlivost. (Příloha PI)

Pro dokreslení působení Maltézské pomoci zde uvádím koncepci nestátního zdravotnického zařízení, která je určitým návodem a doporučením, kam směřovat činnost nestátního zdravotnického zařízení. Koncepce, ze které zde čerpám je z roku 2006. V současnosti je v plánu aktualizace koncepce.

Nestátní zdravotnické zařízení Maltézská Pomoc (NZZ MP) vykonává svou činnost na základě rozhodnutí o registraci NZZ ze dne 1. 3. 2004. Na základě této registrace jsme oprávněni poskytovat lékařskou a předlékařskou první pomoc s modifikací na mobilní zajištění hromadných akcí vytvořením stacionárního zázemí v místě konání. To znamená, že Maltézská pomoc zajišťuje zdravotní dozory na různých církevních, sportovních a kulturních akcích po celé ČR. (Z koncepce NZZ 2006)

Projekt NZZ má možnost oslovit širokou skupinu klientů a to zejména: komerční subjekty – pořadatele kulturních, sportovních a církevních akcí, firmy, příspěvkové a rozpočtové organizace – školy, státní instituce, úřady, veřejnost – dospělé osoby, mládež, děti, prostřednictvím aktivit v rámci projektu.

a) zdravotní dozory

Základní činností v rámci projektu, vykonávanou na základě přidělené registrace, je poskytování lékařské a předlékařské první pomoci při hromadných akcích, tak zvaných zdravotních dozorech. Úkolem a cílem je odborně a kvalifikovaně poskytovat účastníkům akcí zdravotní ošetření v místě konání. Mezi pravidelně zajišťované akce patří např. Open Air

Music Festival Trutnov, rockový festival v Třinci a Spáleném Poříčí, Mezinárodní letecký den Ciaf v Brně, Mělnické vinobraní, Národní svatováclavská pouť ve Staré Boleslavi, Dny dobré vůle na Velehradě a mnoho dalších sportovních, kulturních a církevních akcí regionálního charakteru.

b) zdravotní asistence

Zajištění doprovodu tělesně a mentálně postiženým spoluobčanům na různých, zejména církevních akcích.

c) lektorská a vzdělávací činnost

Vzhledem k společenské potřebnosti první pomoci je snaha, alespoň částečně pomoci zaplnit bílá místa v rozsahu a kvalitě znalostí laické první pomoci mezi občany a přispět tak ke zlepšení dlouhodobě neuspokojivé situace v této oblasti.

d) Pout' do Lurd

Zvláštní aktivitou Maltézské pomoci, je pouť Suverénního řádu Maltézských rytířů, jeho členů a dobrovolníků s nemocnými na posvátné místo Lurdy. Součástí této pouti je i složení slibu maltézských dobrovolníků do rukou velmistra a udílení medailí. Zpočátku se této pouti z účastnovala pouze malá skupina poutníků, v současné době jezdí téměř 200 poutníků, kde jsou zastoupeni rytíři, dobrovolníci Maltézské pomoci a také postižení. Každý vážně nemocný poutník má k dispozici jednoho nebo dva členy týmu, kteří mají na starosti kompletní péči. Vzhledem k tomu, že pouť do Lurd je absolvována každý rok, vozí s sebou Maltézská pomoc potřebné vybavení ke kompletnímu poskytnutí ošetrovatelské péče. (Zpravodaj českého velkopřevorství suverénního řádu Maltézských rytířů, 2008)

3. PRÁCE SESTRY V MALTÉZSKÉ POMOCI

3.1. Dobrovolnictví, dobrovolník

Dobrovolnictví se odvíjí od práce církevních charitativních organizací. Je to svobodně zvolená činnost, která je vykonávána ve prospěch druhých. Tato činnost je vykonávána bez nároku na odměnu. Mnoho lidí v této činnosti hledá seberealizaci, možnost využít svých schopností, potřebu pomoci druhým ať již přímo či nepřímo.⁹ Dobrovolnictví v České republice není definováno v žádném právním dokumentu. Změnu v této oblasti mohou přinést nově vznikající dobrovolnická centra a organizace zabývající se dobrovolnictvím (Tošner, J., Sozanská, O., 2006, s 31)

Dobrovolník je člověk, který své schopnosti, dovednosti a energii věnuje činnosti, která je časově i obsahově vymezena bez nároku na finanční odměnu. Dobrovolník má vyvinutý cit pro potřeby okolí. Je to člověk, který může změnit věci, se kterými není spokojený, pokud je jeho přesvědčení dostatečně pevné.¹⁰ Mnohdy je dobrovolníkovi odměnou úsměv a prosté slovo díky od člověka, kterému mohl pomoci. Často se mu dostává dobrého pocitu z pomoci druhému. Získává také nové zkušenosti a mnohdy i přátele.

„Svobodně a dobrovolně zvolená aktivita a pomoc jsou tím, co činí z dobrovolníka nositele procesu změn ve společnosti. Jeho tvořivá energie je silou, která pomáhá hledat a otvírat zdroje a možnosti nových řešení. Tím se stává mostem v procesu mezi státem, komerčním sektorem a sektorem neziskových organizací.“ (Tošner, J., Sozanská, O., 2006, s 36)

⁹) dostupné z: www.dobrovolnik.cz

¹⁰) dostupné z: www.dobrovolnik.cz

3.2. Zdravotní dozory

S Maltézskou pomocí spolupracuje mnoho dobrovolníků s různou odborností. Jsou začleněni do projektů, které Maltézská pomoc zajišťuje. Jedním z těchto projektů je i Nestátní zdravotnické zařízení, ve kterém působí mnoho odborníků z oboru zdravotnictví - lékaři, sestry a zdravotníci proškolení kurzem. Jako dobrovolníci zajišťují chod zdravotních dozorů. Zdravotní dozory můžeme rozdělit jednak z hlediska pořadatele, a to na církevní a komerční. Dalším hlediskem je rozsah dozoru, od kterého se odvíjí práce a složení týmu. Mezi komerční dozory patří hudební festivaly, vyjma Slavností vín jsou tyto dozory vícedenní. Církevní dozory zahrnují různá setkání mládeže, sportovní a kulturní akce, mimo Dnů dobré vůle jsou tyto dozory jednodenní

Sestava týmu u vícedenního dozoru:

- Manažer projektu Nestátní zdravotnické zařízení – zajišťuje a domlouvá zdravotní dozory, vede projekt a získává nové dobrovolníky pro zajištění tohoto projektu. Jediný placený člen týmu.
- Členové technického týmu (mohou mít také kurz první pomoci) –vedou stavění stanů, zajišťují připojení na rozvod elektrické energie, zajišťují dostatek pitné vody, nákupy a mnoho dalších činností (2)
- Dobrovolníci proškolení kurzem (6)
- Všeobecné sestry (5)
- Zdravotničtí záchranáři (4)
- Lékaři (3)

Sestava týmu u jednodenního dozoru:

- Vedoucí týmu – jeden z přítomných dobrovolníků (1)
- Dobrovolníci proškolení kurzem (4)
- Všeobecné sestry nebo zdravotničtí záchranáři (3)
- Lékaři (2)

Pro správné zajištění zdravotního dozoru je třeba znát rozsah činnosti jednotlivých členů týmu. Činnost lékařům vymezuje zákon číslo 95/2004 Sb. Pro sestry platí vyhláška číslo 424/2004 Sb.

Náplň činnosti sestry během zdravotnického dozoru:

- Vyhodnocuje potřeby a stav pacienta v terénu (např.: je třeba volat lékaře? je třeba zajistit transport do zdravotnického zařízení? Zvládne nemocný přechod k ošetřovně?)
- Sleduje fyziologické funkce (krevní tlak, tělesnou teplotu, dech, vědomí,)
- Pozoruje a hodnotí zdravotní stav ošetřovaného pacienta (po zhodnocení rozhodne o případném přivolání lékaře)
- Hodnotí a ošetřuje poruchy celistvosti kůže (ošetřuje drobné odřeniny, asistuje lékařům při drobných chirurgických výkonech)
- Pečuje o chronické rány pacienta (provádí převazy)
- Pečuje o žilní vstupy (zavádí a ošetřuje permanentní žilní katetr)
- Edukuje pacienta (doporučení o režimu, doplňuje informace lékaře)
- Zajišťuje činnosti spojené s přemísťováním (v terénu – vyhodnocení potřeb a stavu pacienta, rozhodnutí o transportu a zajištění)
- Podává léčivé přípravky dle ordinace lékaře
- Zajišťuje oxygenoterapii
- Pečuje o prostředí ošetřovny
- Dodržuje hygienicko – epidemiologický a bariérový přístup
- Pečuje o pomůcky
- Komunikuje se členy týmu
- Monitoruje práci v terénu
- Pečuje o pohodlí nemocného
- Vede zdravotních záznamů
- Získává informace od nemocného
- Sestavuje ošetřovnu

Na každém zdravotním doзору je přítomna vždy jedna registrovaná sestra. Pod vedením sestry pak pracují zdravotníci proškolení kurzem a studenti zdravotnických oborů. Studenti lékařské fakulty pracují jak pod vedením lékaře tak pod vedením sestry.

3.2.1. Práce v týmu

Tým je skupina lidí, která se zavázala, že bude navzájem harmonicky spolupracovat, aby dosáhla svých cílů. Každý tým si stanoví hlavní cíl, s kterým všichni členové souhlasí a mají snahu jej uskutečnit. Spojením schopností a možností každého člena mohou dojít k jednomu vytčenému cíli.¹¹

Zajištění nepřetržitého monitorování a ošetřování na vícedenním zdravotním dozoru je cílem, který zajišťuje Maltéžská pomoc. Je třeba vytvořit alespoň tři funkční týmy, které zajistí nepřetržitý zdravotní dozor. Dva týmy se střídají na ošetřovně a třetí tým má funkci pohotovostní. Tento tým je připravený zasáhnout na výzvu pořadatele nebo člena ochranné služby.

Pro poskytování zdravotních dozorů je třeba, aby tým působil profesionálně a v lidech budil důvěru. Je třeba si:

- Stanovit si cíl
- Vytvořit časový plán
- Vytvořit funkční tým
- Rozdělit funkce

Cíl by měl být vždy stanoven konkrétně pro danou situaci a s ohledem na dané možnosti. Pro vytvoření dobrého funkčního týmu je důležitá vzájemná komunikace a příznivá pracovní atmosféra. Významnou roli hraje i správná volba vedoucího.

Spojením schopností a možností každého člena týmu je možné vyřešit všechny problémy a dosáhnout tak řádového cíle

¹¹ Definice týmu, dostupný z: http://www.cemac.cz/download/cem_down1.pdf

3.2.2. Vybavení ošetrovny

Na větších a vícedenních zdravotních dozorech je ošetrovna umístěna v jednom ze stanů Maltéžské pomoci. Je zde veškeré vybavení, se kterým lékař, sestra a zdravotníci proškolení kurzem pracují po dobu trvání zdravotního dozoru. Ošetrovnu by měla sestávat sestra, která má s podobnými dozory a sestavováním již zkušenosti.

Základem ošetrovny jsou lůžka sloužící k uložení pacientů, kteří potřebují akutní ošetření nebo je třeba jejich delšího monitorování. Těchto lůžek je zde šest. V případě potřeby je možno využít i lůžka, která jsou připravena v druhém stanu.

Dalším velmi důležitým vybavením na základně je pracovní stůl. Na pracovním stole se nachází obvazový materiál sterilní i nesterilní. Mezi sterilní materiál patří sterilní obinadla, tlakové obvazy, sterilní mulové čtverce různé velikosti, jednorázové náplasti s polštářkem a sterilní stripy, sloužící k ošetření menších tržných ran. Mezi nesterilní materiál patří nesterilní obinadla, elastická obinadla, mulová obinadla, jednorázové rukavice, které jsou pro práci v terénu důležité. Dále zde nalezneme medikamenty k perorálnímu a rektálnímu podání, masti a nejrůznější druhy desinfekčních prostředků (například k desinfekci kůže, k desinfekci materiálu). Nacházejí se zde také pomůcky k zajištění žilní linky a pomůcky k měření krevního tlaku.

Součástí ošetrovny jsou i záznamy o ošetření, které je nutné vyplnit při každém ošetření. Nad pracovním stolem je možno nalézt kontakty na všechny dobrovolníky, kteří se v danou chvíli účastní zdravotního dozoru. (Obr. č. 1 a č. 2). Nalézají se zde pomůcky k ošetření poranění a bedny se zásobním materiálem. Měli bychom pamatovat také na odpadové nádoby, které jsou rozděleny dle účelu – nádoby na použité jehly a ostrý materiál, biologický odpad a komunální odpad.

Dalším důležitým vybavením jsou batohy první pomoci tzv. pochůzkové batohy, které slouží zdravotníkům v terénu. Nejdůležitějším batohem je velký výběhový batoh, který obsahuje veškerý materiál pro první pomoc, jsou zde základní léky k intravenóznímu a intramuskulárnímu podání, krční límec, kyslíková láhev, pomůcky k intubaci a ambuvak. Pro lékaře je zde připraven lékařský kufr, ve kterém se nachází velká řada léků k intravenóznímu a intramuskulárnímu podání, léky k perorálnímu podání, masti, inhalační spreje a také obvazový materiál a krycí materiál.

K vybavení, které není vždy součástí patří dále EKG přístroj, defibrilátor a scoop rám, což jsou nosítka, která slouží k přenosu nemocného. Na každém zdravotním doзору je vždy přítomný sanitní vůz, který slouží k přepravě nemocného a také pohotovostního týmu na místo určení první pomoci.

3.2.2. Práce sestry v terénu a na ošetřovně

Sestra, která pracuje v terénu, má za úlohu monitorovat situaci a vyhledávat osoby, které potřebují ošetření. V případě nutnosti zajišťuje přesun pacienta. Sestra má vždy s sebou vysílačku a malý pochůzkový batoh. Nikdy nechodí sama, je třeba, aby s sebou brala alespoň jednoho člena týmu, který jí bude k ruce.

Sestra na ošetrovně nejprve sestaví ošetrovnu (sestra, která s tím má nejvíce zkušeností) a poté může pracovat s pacientem. Položí ho na lůžko, zjistí základní údaje – co ho k nám přivádí, jaký byl mechanismus úrazu a sepíše dokumentaci. V případě odeslání pacienta se tato dokumentace vypisuje ve dvojím provedení. Poté informuje lékaře. Lékař pacienta vyšetří, naordinuje léčbu a sestra splní ordinaci. Je-li nutné pacienta dopravit do nemocnice, zvolí si lékař způsob dopravy. V případě menších poranění může sestra ošetřit pacienta sama. Dále sestra sleduje fyziologické funkce, získává další potřebné informace, zajišťuje oxygenoterapii v případě nutnosti. Zajišťuje a pečuje o žilní linku v případě potřeby. Před odchodem pacienta informuje o režimu, který by měl dodržovat, a doplní informace. Dbá na prostředí a pohodlí pacienta, podává mu dle ordinace lékaře léky. Důležitým bodem je zde komunikace s pacientem, ta se odvíjí od věku a stavu pacienta.

Dále je povinností sestry péče o pomůcky, a dodržování hygienicko - epidemiologických opatření. Dodržování bariérového přístupu a péče o čistotu pracoviště.

Jednou z nejdůležitějších činností, kterou sestra vykonává, je zajištění komunikace nejen v rámci svého týmu, ale i komunikace s ostatními zdravotníky, kteří jsou přítomni na zdravotním doзору. Musí alespoň v základech ovládat komunikaci pomocí vysílačky. A v případě zavolání být připravena na zdravotní zásah.

I. PRAKTICKÁ ČÁST

1. METODIKA

V praktické části práce jsem si stanovila dvě výzkumné oblasti, obě jsou zaměřeny na dobrovolnickou práci sestry v Maltéžské pomoci. První výzkumnou oblast tvoří sestry zapojené do projektů v Maltéžské pomoci. Druhou výzkumnou oblast tvoří studenti zdravotnických oborů, jako možní budoucí dobrovolníci v Maltéžské pomoci.

1.1. Cíle výzkumu a vymezení výzkumného problému.

U výzkumu, uskutečňovaného mezi sestrami, jsem se zaměřila na dva cíle. První výzkumný cíl zněl: zjistit rozsah zapojení sester v projektech maltéžské pomoci. Druhý výzkumný cíl: zjistit spokojenost sester s dobrovolnickou činností v Maltéžské pomoci.

U výzkumu, který jsem uskutečňovala mezi studenty, jsem si stanovila dva cíle. První výzkumný cíl zní: zjistit povědomí studentů zdravotnických oborů o činnosti Maltéžské pomoci. Druhý výzkumný cíl: zjistit zájem studentů zdravotnických oborů o spolupráci s Maltéžskou pomocí.

1.2. Typ výzkumu

Z metodologického hlediska jsem použila oba druhy výzkumu - kvantitativní i kvalitativní. Kvantitativní výzkum je metodou standardizovaného postupu, který má za úkol, měřit v jaké intenzitě se vyskytuje daný problém. Kvalitativní výzkum je metoda, která posuzuje názor a interpretaci jednotlivce (Farkašová, D. a kol., 2006).

1.3. Výběr respondentů

Výzkum jsem prováděla u dvou skupin respondentů.

Kritériem pro první skupinu respondentů bylo zapojení se do projektů maltézké pomoci a vzdělání v oboru všeobecná sestra. Respondentů bylo 40, což je počet všech zdravotníků spolupracujících s maltézkou pomocí.

Kritériem pro druhou výzkumnou skupinu respondentů bylo studium zdravotnických oborů uskutečňované na vyšších a vysoké škole v Brně. Celkový počet respondentů byl 130.

1.4. Výzkumné metody

Pro obě skupiny respondentů tohoto výzkum jsem si zvolila metodu dotazníku.

Dotazník je jednoduchá metoda rozhovoru, kterou můžeme zjistit názor většího počtu respondentů. Informace získáváme pomocí subjektivních odpovědí respondentů (Farkašová, D. a kol., 2006).

Srozumitelnost dotazníků jsem si ověřila formou předvýzkumu.

Dotazník pro sestry obsahoval 18 otázek. Čas potřebný k vyplnění nepřesahoval 10 minut, je anonymní.

Dotazník obsahuje otázky uzavřené, polootevřené a otevřené

- otevřené otázky: 5, 8, 17, 18
- polootevřené otázky: 4, 6, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16
- uzavřené otázky: 1, 2, 3, 7, 13

Dotazník je rozdělen na několik částí dle účelu:

- demografické údaje: 1, 2, 3, 4 a 9
- otázky týkající se činnosti v Maltéžské pomoci: 7, 10, 12 a 13
- otázky týkající se spokojenosti s Maltéžskou pomocí: 8, 11, 14, 15 a 16
- otázky doplňující: 5, 6, 17 a 18

Dotazník pro studenty obsahuje 13 otázek, čas potřebný k vyplnění byl asi 10 minut.

- Otevřené otázky: 3, 13
- Polootevřené otázky: 4, 5, 7, 9, 10, 11
- Uzavřené otázky: 1, 2, 6, 8, 12

Rozdělení otázek dle účelu:

- demografické údaje: 1 a 2
- otázky týkající se činnosti Maltéžské pomoci: 4, 5, 7 a 12
- otázky týkající se případné spolupráce s Maltéžskou pomocí: 6, 8, 9 a 13
- znalostní otázky: 3, 10 a 11

Způsob zpracování dat

Uzavřené otázky získané dotazníkovým šetřením jsem kvantitativně vyhodnocovala pomocí tabulek četností s procenty. Odpovědi jsem si rozdělila, spočítala a následně vpisovala do tabulek. Kvalitativní výzkum jsem použila u otevřených otázek. Odpovědi jsem rozdělila do několika kategorií, v některých případech hledala vzájemné souvislosti. V rámci jednotlivých kategorií navíc někdy použila kvantitativní hodnocení.

Absolutní četnost vyjadřuje počet respondentů, kteří odpověděli na danou otázku. Relativní četnost vyjadřuje procentuální podíl absolutní četnosti ve skupině k celkovému počtu respondentů.

2. VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKŮ

2.1. Dotazníky pro sestry

Elektronickou poštou jsem rozeslala 40 dotazníků, což odpovídá počtu všech zdravotníků spolupracujících s Maltézskou pomocí. Dotazníků se mi vrátilo pouze 25, z toho 4 byly od mužů (16,00 %) a 21 od žen (84,00 %)

2.1.1. Demografické hodnocení respondentů

Otázka 1 a 3

Otázka číslo 1

Pohlaví

Otázka číslo 3

Nejvyšší dosažené vzdělání

Pohlaví/ nejvyšší dos. Vzdělání.		Szš	Vošz	Bc	Mgr	Spec.	Jiné
Žena	21	10	5	3	0	3	0
Muž	4	0	2	0	0	2	0

Tab.1 Respondenti z řad zdravotníků dle pohlaví a nejvyššího dosaženého vzdělání.

Nejvíce uvádějí respondenti jako nejvyšší dosažené vzdělání střední zdravotnickou školu – 10 (40,00 %) respondentů, v 7 (28,00 %) odpovědích uvádějí vyšší odbornou školu zdravotnickou, vysokoškolské vzdělání stupeň bakalářský uvádějí 3 (12,00 %) respondenti. Jen 5 (20,00%) respondentů uvedlo jako své nejvyšší vzdělání specializaci, z toho 3 se týkají oboru ARIP, jedna druhá onkologie a jedna oboru zdravotnický záchranář. Vysokoškolské vzdělání stupeň magisterský neuvedl žádný respondent.

Otázka 2

„Věk“

	20 – 25 let	26 – 30 let	31 – 40	41 – 50	51 a více	celkem	
Ženy	8	6	5	2	0	21	84,00 %
Muži	0	1	2	1	0	4	16,00 %
Celkem	8 (32,00 %)	7 (28,00 %)	7 (28,00 %)	3 (12,00 %)	0 (0,00 %)	25	100,00 %

Tab.2: Věk respondentů

Věk mužů se pohybuje v rozmezí 26 – 50 let.

U žen je nejvíce zastoupena věková kategorie 20 – 25 let – 8 (32,00 %) žen, po 7 (28,00 %) je zastoupena věková kategorie 26 – 30 let a 31 – 40 let, a 3 (12,00 %) jsou ve věkové kategorii 41 – 50 let.

Věková kategorie 51 a více let nebyla zastoupena ani u mužů, ani u žen.

Otázka 4.

Ve zdravotnictví pracují (po ukončení studia):

	0 – 1	2 – 5	6 – 15	16 – 25	26 a více	Celkem	
Ženy	4	10	3	3	1	21	86,00%
Muži	0	1	2	1	0	4	16,00%
Celkem	4 (16,00%)	11 (44,00 %)	5 (20,00 %)	4 (16,00 %)	1 (4,00 %)	25	100,0%

Tab.3 Délka praxe v oboru

Délka praxe ve většině případů odpovídala věku dotazovaných. . 52,00 % dotazovaných uvedlo délku praxe do 5 let, přičemž jejich věk se pohyboval v rozmezí 20 – 30 let. Delší doba praxe souvisela s věkem, ale zde se projevil i vliv dosaženého stupně vzdělání.

Otázka 9:

Jak dlouho spolupracujete s Maltézskou pomocí?

	0 – 1	2 – 4	4 a více	Jiné	Celkem	
Ženy	3	12	4	2	21	84,00%
Muži	2	1	1	0	4	16,00%
Celkem	5 (20,00 %)	13 (52,00 %)	5 (20,00 %)	2 (8,00 %)	25	100,00%

Tab.4: Délka spolupráce s MP

Polovina dotazovaných spolupracuje s Maltézskou pomocí dva až čtyři roky, z nich má 42% SZŠ, 33% VOŠZ, Bc vzdělání má 17% a 8% má specializace. 28 % dotazovaných uvedlo spolupráci s Maltézskou pomocí delší než čtyři roky, z nich 57 % má SZŠ, 29% má Bc vzdělání a 17% má VOŠZ. Zbývajících 20 % dotazovaných spolupracovalo s Maltézskou pomocí po dobu jednoho roku či kratší, z nich 60,00 % tvoří respondenti se SZŠ a po 20,00 % mají VOŠZ a specializace. Délku spolupráce s Maltézskou pomocí neovlivňuje kvalifikace, ani délka praxe.

2.1.2. Informovanost respondentů o dobrovolnictví

Otázka 5:

„Znáte nějaké organizace zabývající se dobrovolnictvím (doplňte)?“

Nejvíce známou dobrovolnickou organizací je Český červený kříž, uvedlo ho 17 respondentů. Organizace ADRA a Maltéžská pomoc byly zmíněny 15 respondenty, Motýlek se objevuje v odpovědích 6 respondentů, Česká katolická charita je zastoupena ve 4 odpovědích respondentů, Lékaři bez hranic a Handicap se objevují ve 2 odpovědích. Jednou jsou zmiňováni Dobrovolní hasiči, Junák, Brontosaurus, Duha, Evropská dobrovolná služba, Hestia, Unicef, YMCA, 5P, Hand for help, Dobrovolnická centra při nemocnicích Žlutý kopec, Hospice, Salesiáni a Podané ruce.

Otázka č. 6

„O Maltézské pomoci jsem se dozvěděl/a (můžete označit více odpovědí)“

	Absolutní četnost	Relativní četnost
Internet	3	12,50 %
Televize	1	4,00 %
Tisk	1	4,00 %
Známí	7	29,00 %
Škola	6	25,00 %
Propagační materiály	3	12,50 %
Člen organizace	14	46,00 %
Jiné	4	25,00 %

Tab. 5: zdroj informací - sestry

Nejvíce dotazovaných – 56 % (46,00 %) se dozvědělo o činnosti Maltézské pomoci prostřednictvím člena organizace, zabývající se dobrovolnictvím, dále přes známé – 28% (29) a prostřednictvím spolužáků 24%. Prostřednictvím propagačních materiálů a přes internet získalo informace 12% (12,5) dotazovaných respondentů. V jednom případě informace byly získány nezprostředkovaně, a to pouze z tisku.

2.1.3. Rozsah zapojení sester v projektech Maltéžské pomoci

Otázka číslo 7:

V jakém projektu jste v Maltéžské pomoci zapojen/a?

	Absolutní četnost	Relativní četnost
Sociální služby	3	12,00 %
Humanitární služby	2	8,00 %
Nestátní zdravotnické zařízení	25	100,00 %

Tab.6: Přehled zapojení respondentů v jednotlivých projektech

Z průzkumu vyplývá stoprocentní zapojení respondentů, spolupracujících s Maltéžskou pomocí, do projektu nestátního zdravotnického zařízení. Navíc do projektu sociální služby je zapojeno 12% respondentů a do projektu humanitární služby zapojeno 8% respondentů

Otázka číslo 10:

„Účastníte se v Maltézké pomoci i jiných aktivit? Pokud odpovíte ano, napište jakých aktivit se účastníte.“

	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	7	28,00 %
Ne	18	72,00 %
Celkem	25	100,00 %

Tab.7: „Zapojení respondentů v aktivitách mimo rámec projektu

Z celkového počtu dotazovaných se aktivit Maltézké pomoci mimo rámec projektu, do něhož jsou zapojeni, účastní pouze 7 (28,00 %) respondentů. Většina respondentů – 18 (72,00 %) působí pouze v rámci jednoho projektu, který zajišťuje Maltézká pomoc. Jako aktivity mimo projekt byly uvedeny následné - třikrát pout' do Lurd, po jedné práce s vozíčkáři, vánoční bazar, přednášková činnost a sociální činnost

Otázka číslo 13:

„Pracujete v týmu?“

	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	22	88,00 %
Ne	3	12,00 %
Celkem	25	100,00 %

Tab. 8: „Práce v týmu“

Z daných odpovědí na tuto otázku je zřejmé, že většina respondentů – 22 (88,00 %) pracuje v týmu, zbývající 3 (12,00 %) pracují samostatně.

Součástí otázky v případě kladné odpovědi bylo hodnocení spolupráce v rámci týmu. Spolupráce byla všemi hodnocena dobře až velmi dobře.

Otázka číslo 14:

„Jaké profese jsou zastoupeny ve vašem týmu? (vypište)“

Profesi lékař a sestra uvedlo 20 dotazovaných. Dále je zde uváděna profese zdravotnický záchranář 13x. Zdravotník s kurzem je zastoupen v odpovědích 12x, 6 respondentů zmiňuje studenty medicíny, zdravotnický asistent je uveden ve 4 odpovědích, 2x je uváděn nižší zdravotnický personál. Po jednom jsou zde zastoupeny profese porodní asistentka a duchovní. Pouze jeden z respondentů nevedl sestavení týmu, ve kterém pracuje. 4 respondenti nevedli svou odpověď.

2.1.4. Spokojenost sester pracujících v Maltéžské pomoci s dobrovolnickou činností

Otázka číslo 8:

„Jak se vám spolupracuje s Maltéžskou pomocí?“

V 11 (44,00 %) odpovědích hodnotí respondenti spolupráci jako dobrou, 6 (24,00 %) respondentů hodnotí spolupráci jako dobrou s výhradou k vedení Maltéžské pomoci v poslední době, zbývajících 8 (32,00 %) respondentů jako velmi dobrou.

Otázka číslo12:

„Jste s vaší činností spokojená?“

	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	21	84,00 %
Ne	0	0,00 %
Chtěl/a bych tuto činnost změnit	0	0,00 %
Chtěl/a bych s touto činností skončit	0	0,00 %
Jiné	4	16,00 %
Celkem	25	100,00 %

Tab. 9: spokojenost s činností v Maltéžské pomoci

Se svou činností v Maltéžské pomoci je spokojeno 21 (84,00 %) respondentů. Možnosti Ne, Chtěl/a bych tuto činnost změnit a Chtěl/a bych s touto činností skončit nevyužil nikdo. Možnosti Jiné využili 4 (16,00 %) respondenti, z toho dva měli výhrady k vedení, jeden nedokázal posoudit vzhledem k občasné činnosti, a jeden respondent nehodnotil vzhledem ke krátké spolupráci s Maltéžskou pomoci.

Otázka číslo 15:

„Využijete zkušeností z Maltéžské pomoci ve své práci a opačně? Pokud odpovíte Ano, napište jak.“

	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	22	88,00 %
Ne	3	12,00 %
Celkem	25	100,00 %

Tab. 10: Využití zkušeností.

Zkušeností získané v Maltéžské pomoci ve své práci a naopak využívá 22 (88,00 %) respondentů. Z toho 2 respondenti neuvedli využití, 5 uvedlo oboustrannou prospěšnost, 12 uvedlo jako užitečné pro vlastní praxi, 2 označili spolupráci jako přínos pro Maltéžskou pomoc. Pouze 3 (12,00 %) respondenti tyto zkušenosti nevyužívají, z toho 1 respondent má minimální praxi a uvažuje o odchodu ze zdravotnictví. Pro zbývajících 2 respondenty je dobrovolnická činnost na stejné úrovni jako praxe, vzhledem ke svému dlouhodobému působení v Maltéžské pomoci.

Otázka číslo 16:

„Omezuje Vás činnost v Maltéžské pomoci v osobním nebo pracovním životě?
Pokud odpovíte ano, napište jak.“

	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	3	12,00 %
Ne	22	88,00 %
Celkem	25	100,00 %

Tab. 11: Omezování Maltéžskou pomocí

Činnost v Maltéžské pomoci neomezuje 22 (88,00 %) respondentů. Zbývající 3 (12,00 %) respondenti zvolili kladnou odpověď. V jednom případě hraje roli finanční náklady, druhým důvodem je časová náročnost a třetí respondent nezdůvodnil svoji odpověď.

Otázka číslo 17:

„Pokud byste se měla rozhodovat znovu, stala byste se opět dobrovolníkem v Maltéžské pomoci?“

	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	14	56,00 %
Ne	2	8,00 %
Jiné	9	36,00 %
Celkem	25	100,00 %

Tab. 12: Rozhodování

V 14 (56,00 %) odpovědích by se respondenti rozhodli opět pro spolupráci s Maltéžskou pomocí. Ve 2 (8,00 %) případech by respondenti již nechtěli spolupracovat s Maltéžskou pomocí. Odpovědi Jiné využilo 9 (36,00 %) respondentů, z toho 4 respondenti nejsou zcela rozhodnuti, zda by znovu spolupracovali. 2 uvádí odpověď „Dvakrát do stejné řeky nevstoupíš“, u 2 respondentů je další spolupráce podmíněna změnou vedoucích, a v jednom případě zúžena na spolupráci pouze v rámci zdravotního dozoru.

Otázka číslo 18

„Co se Vám nejvíc na této práci líbí?“

Jako motiv spolupráce s Maltézskou pomocí uvedlo 75 % dotazovaných možnost pomáhat druhým lidem, pro 71 % je důvodem zapojení se do projektu Maltézské pomoci dobrý kolektiv lidí a vzájemná spolupráce, 35 % pak uvedlo možnost získání nových poznatků a zkušeností. Ve dvou případech je důvodem nadšení z myšlenky pomáhat druhým.

2.2. Dotazníky pro studenty

Dotazník pro studenty (příloha P2) jsem v tištěné podobě rozdala na Vyšší odborné zdravotnické škole v Brně a rozeslala elektronickou poštou studentům zdravotnických oborů Lékařské fakulty Masarykovi univerzity v Brně. Předala jsem 130 dotazníků, všechny se mi vrátily zpět.

2.2.1 demografické hodnocení respondentů

Pohlaví/studijní obor	Zdravotnický záchranář	VOŠZ	VŠ – Bc stupeň	VŠ – Mgr stupeň	Všeobecné lékařství	Celkem	
Ženy	9	74	13	4	8	108	83,08 %
Muži	19	0	1	1	1	22	16,92 %
Celkem	28 21,54%	74 56,92 %	14 11,54%	5 3,85 %	9 6,92 %	130	100,00 %

Tab.13: Respondenti z řad studentů dle pohlaví a studijních oborů

Z dotazovaných studentů je 22 mužů - 16,92% a žen 108 - 83,08%. Tento poměr ovlivňuje i zastoupení jednotlivých studijních oborů. Nejvíce zastoupeným oborem je VOŠZ - 56,92 %, uvedly ho pouze ženy. Druhým nejvíce zastoupeným oborem je zdravotnický záchranář – 21,54%, z toho 67,86 % tvoří muži. Zastoupení ostatních oborů není ovlivněno pohlavím.

2.2.2. *Povědomí studentů o činnosti Maltéžské pomoci*

Otázka číslo 3:

Znáte nějaké organizace zabývající se dobrovolnictvím? Pokud jste odpověděl/a ano, vypište.

Téměř polovina dotazovaných studentů 58 (44,62%) - odpovědělo, že nezná žádnou dobrovolnickou organizaci. Nejznámější dobrovolnickou organizací mezi studenty je Český červený kříž – 34x zmíněn, 18x Charita, 12x Maltéžská pomoc, 11x ADRA, 9 x Dobrovolní hasiči, 7x Motýlek, 6 má Skaut, 5 má Bílá pastelka., 4x Hospic a Lékaři bez hranic, 3 x Člověk v tísni a Unicef, 2x Podané ruce, VZS – Vodní záchranná služba, Světluška a Kuřátko. Jednou jsou zmiňovány organizace: Světlo, Ratolest, Kapka naděje, DLBsH Rajhrad, Na počátku, Fair-Trade, Fokus, Duha, 5P, Výměnný pobyt v Evropě, Greenpeace, Děti země, Volontéři, Fatym, Dobrovolníci v Hospicích, Pětidobí, Help, Krteček, Slunečnice, Gabriel, Hestia, Salesiáni a Sadba.

Otázka číslo 4:

„Slyšel/a jste o Maltéžské pomoci? Pokud jste odpověděl/a ano, napište z jakého zdroje (můžete označit i více odpovědí).“

	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	30	23,08 %
Ne	100	76,92 %
Celkem	130	100,00 %

Tab. 14: informovanost o Maltéžské pomoci

Z průzkumu vyplývá, že pouze 30 (23, 08 %) studentů již někdy slyšelo o Maltéžské pomoci. 100 (76,92 %) studentů o ní nikdy neslyšelo. V níže uvedené tabulce (tab. 15) jsou uvedené zdroje ze kterých studenti čerpali.

	Absolutní četnost	Relativní četnost
Člen zabývající se dobrovolnictvím	12	40,00 %
Známý	12	40,00 %
Internet	6	20,00 %
Celkem	30	100,00 %

Tab.15: Zdroj informací - studenti

V podotázce“ z jakého zdroje“ studenti měli na výběr několik variant. Z odpovědí vyplývá, že studenti, kteří slyšeli o Maltéžské pomoci, získali informace prostřednictvím konkrétní osoby. V níže uvedené tabulce (tab. 12) jsou uvedené zdroje ze kterých studenti čerpali.

Otázka číslo 7:

„Víte, jakou činností se Maltéžská pomoc zabývá? Pokud odpovíte Ano, napište.“

	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	24	18,46 %
Ne	106	81,54 %
Celkem	130	100,00 %

Tab. 16: Činnost Maltéžské pomoci

Z 30 studentů, kteří někdy slyšeli o Maltéžské pomoci, bylo 24 studentů – 80% - informováno o její činnosti a shodně odpovědělo, že jde o pomoc lidem v nouzi a zdravotní dozory.

Otázka číslo 5:

„Setkal/a jste se někdy s dobrovolníkem Maltéžské pomoci? Pokud odpovíte, Ano napište za jakých okolností a kde.“

	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	23	17,69 %
Ne	107	82,31 %
Celkem	130	100,00 %

Tab. 17: Setkání s dobrovolníkem

S dobrovolníkem Maltéžské pomoci se setkalo jen 23 (17,69 %) dotazovaných studentů, a to na zdravotních dozorech při těchto akcích: Dny lidí dobré vůle, Ciaf – letecký den v Brně

	Absolutní četnost	Relativní četnost
Dny lidí dobré vůle	13	56,52 %
Ciaf – letecký den v Brně	10	43,48 %
Celkem	23	100,00 %

Tab. 18: Zdravotní dozory

Otázka číslo 10:

„Měl/a jste možnost někdy využít služby Maltéžské pomoci? Pokud ano, napište kdy a kde to bylo.“

	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	6	4,62 %
Ne	121	93,08 %
Já ne, ale moji známí	3	2,31 %
Jiné	0	0,00 %
Celkem	130	100,00 %

Tab.19: Využití služeb maltéžské pomoci

121 (93,08%) studentům se nenaskytla příležitost využít služeb Maltéžské pomoci. 3 (2,31 %) studenti věděli o známých, kteří této služby využili. Pouze 6 (4,62%) studentů mělo vlastní zkušenost se službou Maltéžské pomoci. V jednom případě v rámci sociální služby pomohla Maltéžská pomoc přidělením vodícího psa. V ostatních případech se jednalo o poskytnutí pomoci v rámci zdravotních dozorů na akcích: Cíaf (letecký den v Brně), návštěva papeže, setkání mládeže v Táboře a Velehrad.

Otázka číslo: 11

Pokud byste byl/a na akci, kde je Maltézská pomoc, využil/a byste její služby, pokud byste potřeboval/a.

	Absolutní četnos	Relativní četnost
Ano	24	18,46 %
Ne vyhledal/a bych lékaře	27	20,77 %
Záleželo by na situaci	58	44,62 %
Jiné	17	13,08 %
Celkem	130	100,00 %

Tab. 20: Možnost využití služeb Maltézské pomoci

V případě potřeby by ?% studentů služby využily. 27 - % studentů by vyhledalo lékaře. Podle vzniklé situace by se rozhodlo % studentů, zbývajících % nedokázalo odpovědět.

Otázka číslo 12:

„Měl/a jste již nabídku pracovat jako dobrovolník pod vedením Maltéžské pomoci?“

	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	9	6,92 %
Ne	113	86,92 %
Ano, ale nebylo to pod vedením Maltéžské pomoci	8	6,15 %
Celkem	130	100,00 %

Tab. 21: Nabídka práce dobrovolníka

Možnost pracovat jako dobrovolník pod vedením Maltéžské pomoci mělo 9 (6,92 %) respondentů, dalších 8 (6,18 %) respondentů mělo možnost pracovat jako dobrovolníci v jiných organizacích. 113 86,92 % respondentů se nenaskytla příležitost k dobrovolnické činnosti.

2.2.3 Zájem studentů o spolupráci s Maltézskou pomocí.

Otázka číslo 9:

„Je pro vás práce dobrovolníka zajímavá? Pokud odpovíte Ano, napište v čem je pro vás zajímavá.“

	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	43	33,08 %
Ne	19	14,62 %
Nevím, nikdy jsem nad tím nepřemýšlel/a	68	52,31 %
Celkem	130	100,00 %

Tab. 22: Zajímavost dobrovolnictví

Pro 43 (33,08 %) studentů je práce dobrovolníka zajímavá. 68 (52,31 %) studentů odpovědělo, že nikdy nad tím nepřemýšleli. 19 (14,62 %) studentům se dobrovolnická činnost nejeví jako zajímavá.

„Pomáhat lidem a být užiteční“ a „pomáhat lidem, kteří to potřebují“ jsou hlavní důvody, pro které je práce dobrovolníků z pohledu studentů, zajímavá.

Otázka číslo 6:

„Kdybyste měl/a tu možnost stát se dobrovolníkem v Maltézske pomoci.“

	Absolutní četnost	Relativní četnost
Využil/a bych toho a stal/a bych se dobrovolníkem	10	7,69 %
K rozhodnutí bych potřeboval/a více informací	78	60,00 %
Nevyužil/a bych toho	12	9,23 %
Nevím, nejsem rozhodnut/a	30	23,08 %
Celkem	130	100,00 %

Tab. 23: Možnost stát se dobrovolníkem

Z dotazovaných studentů 10 (7,69 %) projevilo zájem stát se dobrovolníkem v Maltézske pomoci.

78 (60,00 %) studentů by potřebovalo k tomuto rozhodnutí více informací, 30 (23,08 %) studentů není rozhodnuto pro dobrovolnickou činnost. 12 (9,23 %) studentů nemá zájem stát se dobrovolníkem.

Otázka číslo 8:

„Jakou dobrovolnickou aktivitu byste si zvolil/a?“

	Absolutní četnost	Relativní četnost
Sociální služby	25	19,23 %
Humanitární služby	53	40,77 %
Nestátní zdravotnické zařízení	52	40,00 %
Celkem	130	100,00 %

Tab. 24: zvolení projektu

Nejvíce studentů 53 (40,77 %) má zájem o dobrovolnické aktivity v oblasti humanitárních služeb. 52 (40,00 %) studentů by pracovalo v projektu nestátního zdravotnického zařízení a 25 (19,23 %) studentů by si zvolilo jako dobrovolnickou aktivitu sociální služby.

Otázka číslo 13:

„Pokud, byste se rozhodoval/a co by vás motivovalo ke spolupráci s Maltézskou pomocí?“

Odpovědi:	Absolutní četnost	Relativní četnost
Nevím	40	30,77%
Potřeba více informací	50	38,46%
Pomoci lidem, kteří to potřebují	20	15,38%
Vyzkoušet něco nového	10	7,69%
Více času	10	7,69%
Celkem	130	100,00%

Tab. 25: Motivace k dobrovolnictví

Pro 20 (15,38 %) je motivací ke spolupráci pomoc lidem, kteří to potřebují. Nejvíce studentů 50 (38,46 %) odpovědělo, že by potřebovali více informací o Maltézské pomoci. 10 studentů (7,69 %) by potřebovalo více času k rozhodnutí. Pro stejný počet je motivací možnost vyzkoušet si něco nového. 40 (30,77 %) studentů nevědělo, co by je vlastně motivovalo ke spolupráci s Maltézskou pomocí.

2.3. Diskuse

Při výzkumu mezi sestrami jsem si stanovila dva cíle, zjistit rozsah zapojení sester v projektech Maltéžské pomoci a zjistit spokojenost sester s vlastní prací v Maltéžské pomoci. Výzkum jsem uskutečňovala metodou dotazníků, které jsem vzhledem k vzdálenostem rozeslala elektronickou poštou. Dotazníků jsem rozeslala 40 - všem kteří spolupracují s Maltéžskou pomocí. Bohužel zájem o spolupráci byl velmi malý, vrátilo se mi pouze 25 dotazníků.

Výsledky výzkumu ukazují, že sestry spolupracující s Maltéžskou pomocí jsou převážně spokojené nejen s prací, ale i se spoluprací. Některé sestry uvádí spolupráci s Maltéžskou pomocí jako velmi dobrou, ale pouze do března roku 2009. Od tohoto roku považují sestry spolupráci s Maltéžskou za nevyhovující. Je velmi pravděpodobné, že problémy z března roku 2009 souvisí se změnou manažera nestátního zdravotnického zařízení v Maltéžské pomoci. Také je možné, že sestry, které se zúčastní jednoho zdravotního dozoru, cítí malou motivaci k další spolupráci. Nebo nevidí dostatečnou motivaci u sester, které spolupracují s Maltéžskou pomocí již delší dobu.

Maltéžská pomoc, kromě Českého Červeného Kříže, je organizace, která zajišťuje zdravotní dozory formou nestátního zdravotnického zařízení. Získává dobrovolníky z řad odborníků, jako jsou lékaři, všeobecné sestry a zdravotničtí záchranáři, kteří cítí potřebu pomoci lidem jinou formou než pouze v zaměstnání. Pomáhají dobrovolně, bez nároku na odměnu s využitím svých schopností a dovedností, které používají v práci. Naopak mohou využít poznatky z dozorů Maltéžské pomoci ve své praxi. O tom svědčí převaha kladných odpovědí, na otázku, zda by se znovu stali dobrovolníky v Maltéžské pomoci.

V další výzkumné části zjišťuji, zda sestry cítí omezení při spolupráci s Maltéžskou pomocí. Většina sester včetně těch, které spolupracují s Maltéžskou pomocí krátkou dobu, uvádí, že žádné omezení necítí. Sestry, spolupracující s Maltéžskou pomocí již několik let, mohou cítit omezení při vlastním rozhodování o účasti na dozorech. Nátlak na sestry, vyvíjený v případě malého počtu přihlášených dobrovolníků, na jejich účast při zdravotních dozorech, a velmi krátký časový interval mezi oznámením účasti na zdravotním dozoru a jeho konáním, může vést k omezování spolupráce s Maltéžskou pomocí.

Ve výzkumném šetření mezi studenty jsem zjišťovala jejich povědomí o Maltézké pomoci, její činnosti a zájem o případnou spolupráci s touto organizací. Využila jsem výzkumnou metodu dotazníku. Dotazníků jsem distribuovala 130, jednak osobně na VOŠ a jednak elektronickou poštou na Lékařskou fakultu Masarykovi univerzity v Brně. Návratnost dotazníků byla 100%.

V tomto šetření pro mě byly prioritní dvě výzkumné otázky, ze kterých jsem mohla vycházet. Chtěla jsem zjistit, zda studenti mají povědomí o Maltézké pomoci. Pouze necelá čtvrtina studentů slyšela o Maltézké pomoci. Nejčastější zdroj, který studenti uváděli, byl známý člověk, člen zabývající se dobrovolnictvím a také internet.

Dále mne zajímalo, jaký projekt pro dobrovolnickou činnost by si studenti vybrali. Zhruba stejný zájem byl o projekty humanitární služby a nestátní zdravotnické zařízení. Pouze jedna pětina by se věnovala sociálním službám. Většina studentů uvedla, že by pro spolupráci s Maltézkou pomocí potřebovala více informací. Motivací pro část studentů je touha pomáhat lidem, pro některé touha po dobrodružství.

Z výzkumu vyplývá malá informovanost o činnosti Maltézké pomoci mezi studenty. Naskytá se otázka, jaká je informovanost nejširší veřejnost, když mezi studenty oboru, souvisejícího s činností Maltézké pomoci, je tak nízká. V průměru různých charitativních akcí a jejich propagaci se činnost Maltézké pomoci jeví možná jako bezvýznamná. Ale právě spousta drobných aktivit, směřujících k usnadnění a zpříjemnění života postižených lidí, má z jejich pohledu nesmírný význam než nějaké jednorázové akce.

ZÁVĚR

Z provedeného výzkumu mezi sestrami vyplývá, že je potřeba učinit jistá opatření, která by zajistila pokračování a rozšíření působnosti v Maltézské pomoci. Jedním z prvních opatření je vytvoření lepších podmínek pro spolupráci se sestrami. Sestry, které přicházejí, aby se staly dobrovolníkem, mají své určité představy o spolupráci, a je třeba je vnímat. Pokud dobrovolnická činnost neodpovídá jejich představám Maltézská pomoc přijde o zkušenou sestru, a velkým problémem je to v případě sestry s registrací či vysokoškolským vzděláním. Pro získání nových dobrovolníků z řad sester pro nestátní zdravotnické zařízení nelze spoléhat jen na určitý druh seberealizace, ale vytvořit podmínky pro jejich práci - např. proplacení jízdného či benzínu, zajištění noclehu, celodenní stravy, získávání nových zkušeností, práci v příjemném kolektivu a další.

Druhým opatřením je zabránit omezování činnosti nestátního zdravotnického zařízení. Pokud ovšem manažer nestátního zdravotnického zařízení či vedení a správní rada, která řídí činnost Maltézské pomoci, bude pokračovat v omezování činnosti nestátního zdravotnického zařízení, přijde nejen o mnoho odborně vzdělaného „personálu“. Zajistí tím také naprosté „zničení“ nestátního zdravotnického zařízení.

S těmito opatřeními má projekt nestátního zdravotnického zařízení jistou naději, že „přežije“ krizové období a bude i nadále sloužit lidem, kteří to budou potřebovat.

V průzkumu mezi studenty jsem zjistila, jak malá informovanost o činnosti Maltézské pomoci mezi nimi je. Zarážející je zjištění, že Maltézská pomoc je vnímána pouze na dnech lidí dobré vůle nebo v na leteckém dnu v Brně – Ciaf. Je třeba zviditelnit činnost Maltézské pomoci nejen při zdravotních dozorech, ale i v ostatních projektech. Jednou možností zviditelnění je prolíná projektů Maltézské pomoci - lze tedy například lektorskou činnost, která je vedena pod projektem sociálních služeb, využít ve prospěch nestátního zdravotnického zařízení pořádáním kurzů první pomoci, přednášek na téma Maltézská pomoc a mnoha dalších seminářů. Další možností je pod vedením členů Maltézské pomoci nabídnout studentům zdravotnických oborů praxi v terénu. Praxí v sociální oblasti Maltézská pomoc může prostřednictvím studentů získat nové dobrovolníky pro působení v různých projektech. Po ukončení studia může v jejich řadách najít cenné odborníky, kteří budou posilou pro Maltézskou pomoc. Další možností je prostřednictvím kurzů první po-

moci, prohlídek center Maltéžské pomoci a letáků zvyšovat informovanost o činnosti v Maltéžské pomoci v České republice.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BAŠTECKÁ, B. a kol. *Terénní krizová práce: psychosociální intervenční týmy*. Praha : Grada Publishing, 2005. s. 300, ISBN 80-247-0708-X
- [2] BOBEK, M.; PENIŠKA, P.; *Práce s lidmi*. Brno: NC Publishing 2008, s. 288, ISBN: 978-80-903858-2-5
- [3] FARKAŠOVÁ, D. a kol.: *Výzkum v ošetrovatelství*. Martin: Osveta 2006, s. 88, ISBN: 80-8063-228-6
- [4] JIRÁSKO, L: *Církevní řády a kongregace v zemích českých*. Praha: Fénix 1991, s. 225, ISBN: 80 – 85245 – 11 - 6
- [5] MIKULÁŠOVÁ, D.: *Péče o nemocné*. Praha, 2004. 55 s. (pro vlastní potřebu Maltéžské pomoci)
- [6] POŘÍZKA, J.: *Maltézští rytíři v Čechách a na Moravě 1870 - 1998*. Olomouc : Votibia , 2002. 207 s. ISBN 80-7198-547-3.
- [7] *Příručka pro dobrovolníky: (NPIT)*, Praha: ADRA, 2005, 40 s. ISBN: 80-239-5071-1
- [8] TOŠNER, J.; SOZANSKÁ, O.: *Dobrovolnictví a metodika práce s nimi*. Praha: Portál, 2006. s 152, ISBN: 80-7367-178-6
- [9] ÚLEHLA, I.: *Umění pomáhat*. Praha:SLON 2005,128 s, ISBN: 80-86429-36-9
- [10] WALDSTEIN – WARTENBERG, B.: *Maltézský řád dnes*. Praha: Cavitas, 1995.16 s.
- [11] Zpravodaj českého velkopřevorství suverénního řádu Maltéžských rytířů č.23, Advent 2008, 16 s,
- [12] TRMAČ, Václav. Maltezská pomoc [online]. 2007 [cit. 2009-11-24]. Dostupný z: www.maltezská.pomoc-brno-cz,
- [13] Malteser [online]. 2009 [cit. 2009-11-24]. Dostupný z: www.malteser.com
- [14] Tartaruga [online]. 2000 [cit. 2010-06-04]. Tartaruga.blok.cz. Dostupné z WWW: <http://tartaruga.blog.cz/0701/maltezsti-rytiri>

- [15] český rozhlas 3 [online]. 2001 [cit. 2010-06-04]. Rozhlas.cz. Dostupné z WWW: <http://www.rozhlas.cz/nabozenstvi/prameny_proudy/_zprava/308533>. - Johani-té v Čechách 1.: Vznik rytířského a špitálního řádu sv. Jana Jeruzalémského a jeho původní poslání
- [16] český rozhlas 3 [online]. 2001 [cit. 2010-06-04]. Rozhlas.cz. Dostupné z WWW: <http://www.rozhlas.cz/nabozenstvi/prameny_proudy/_zprava/310183>. - Johani-té v Čechách 2.: Příchod Johanitů do Čech
- [17] český rozhlas 3 [online]. 2001 [cit. 2010-06-04]. Rozhlas.cz. Dostupné z WWW: <http://www.rozhlas.cz/nabozenstvi/prameny_proudy/_zprava/312096>. - Johani-té v Čechách 3.: Příběh ztraceného kláštera
- [18] český rozhlas 3 [online]. 2001 [cit. 2010-06-04]. Rozhlas.cz. Dostupné z WWW: <http://www.rozhlas.cz/nabozenstvi/prameny_proudy/_zprava/313983>. - Johani-té v Čechách 4.: Příběh johanitského komtura řečeného Dalimil
- [19] český rozhlas 3 [online]. 2001 [cit. 2010-06-04]. Rozhlas.cz. Dostupné z WWW: <http://www.rozhlas.cz/nabozenstvi/prameny_proudy/_zprava/316219>. - Johani-té v Čechách 5.: Dnešní život maltézských rytířů
- [20] Dobrovolník [online]. 2001 [cit. 2010-06-04]. Dobrovolnik.cz. Dostupné z WWW: <www.dobrovolnik.cz>
- [21] Ceska televize.cz [online]. 2001 [cit. 2010-06-04]. Zasveceni. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskatelevize.cz/program/10213629490-28.04.2009-03:20-2-zasveceni.html?online=1>>.
- [22] Internetová encyklopedie: Komenda [online]. 2002. [cit. 11. dubna 2010]. Dostupný z [<http://encyklopedie.seznam.cz/heslo>].

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR	Česká republika
NZZ	Nestátní zdravotnické zařízení
o. p. s	Obecně prospěšná společnost
VŠ	Vysoká škola
VOŠ	Vyšší odborná škola
VOŠZ	Vyšší odborná škola zdravotní
VZS	Vodní záchranná služba

OBRÁZKY

Obr.č. 1



Foto: Blanka Štěpančíková – pracovní stůl v průběhu jedné z větších akcí.

Obr.č. 2



Foto: Blanka Štěpančíková; pracovní stůl, vpravo pod stolem výběhový batoh

SEZNAM TABULEK

Tab. 1 Respondenti z řad zdravotníků dle pohlaví a nejvyššího dosaženého vzdělání	40
Tab. 2 Věk respondentů.....	41
Tab. 3 Délka praxe v oboru.....	41
Tab. 4 Délka spolupráce s Maltézskou pomocí.....	42
Tab. 5 Zdroj informací - sestry.....	44
Tab. 6 Přehled zapojení respondentů v jednotlivých projektech.....	45
Tab. 7 Zapojení respondentů v aktivitách mimo rámec projektu	46
Tab. 8 Práce v týmu.....	47
Tab. 9 Spokojenost s činností v Maltézské pomoci.....	50
Tab. 10 Využití zkušeností.....	51
Tab. 11 Omezování Maltézskou pomocí.....	52
Tab. 12 Rozhodování.....	53
Tab. 13 Respondenti z řad studentů dle pohlaví a studijních oborů.....	55
Tab. 14 Informovanost o Maltézské pomoci.....	57
Tab. 15 Zdroj informací – studenti.....	57
Tab. 16 Činnost Maltézské pomoci.....	58
Tab. 17 Setkání s dobrovolníkem.....	59
Tab. 18 Zdravotní dozory.....	59
Tab. 19 Využití služeb Maltézské pomoci.....	60
Tab. 20 Možnost využití služeb Maltézské.....	61
Tab. 21 Nabídka práce dobrovolníka.....	62
Tab. 22 Zajímavost dobrovolnictví.....	63
Tab. 23 Možnost stát se dobrovolníkem.....	64
Tab. 24 Zvolení si projektu.....	65

Tab. 25 Motivace k dobrovolnictví.....66

SEZNAM PŘÍLOH:

Příloha PI: Příkazní smlouva s dobrovolníkem

Příloha PII: Dotazník pro studenty

Příloha PIII: Dotazník pro sestry

PŘÍLOHA P I:**PŘÍKAZNÍ SMLOUVA S DOBROVOLNÍKEM**

číslo smlouvy : ??? ??/2009

uzavřená dle § 724 a násl. občanského zákoníku v platném znění
mezi

Příkazcem (Maltézská pomoc o.p.s)

a

Dobrovolníkem

(společně též smluvní strany)

I.**Předmět smlouvy**

1. Dobrovolník se zavazuje, vykonávat pro příkazce tyto činnosti:
 - vykonávání a zajišťování služby první pomoci při kulturních, sportovních, společenských, církevních a jiných akcích, které příkazce realizuje v rámci svých aktivit a činnosti nebo na základě smlouvy s třetí osobou
 - pomoc s organizačním a technickým zajištěním jednotlivých akcí kulturního, sportovního, společenského, církevního nebo jiného charakteru realizovaných v rámci aktivit a činnosti příkazce nebo na základě smlouvy s třetí osobou
 - místo výkonu činnosti: Česká republika
 - rozsah pracovní doby: dle dohody smluvních stran
 - rozsah doby odpočinku: dle Zákoníku práce

II.**Práva a povinnosti dobrovolníka**

1. Činnosti uvedené v článku I. této smlouvy se dobrovolník zavazuje vykonávat pro příkazce bezúplatně, tedy bez nároku na finanční odměnu.

2. Dobrovolník se zavazuje sjednané činnosti vykonávat osobně, podle svých schopností, znalostí a odborné kvalifikace. Je povinen se řídit pokyny příkazce nebo jím pověřené osoby.
3. Dobrovolník se zavazuje dodržovat při výkonu činnosti platné právní předpisy související zejména s bezpečností práce, dále se zavazuje dodržovat veškeré vnitřní směrnice, předpisy a nařízení příkazce související s výkonem jeho činnosti
4. Dobrovolník je povinen účastnit se supervizních nebo jiných evaluačních setkání v dohodnutém rozsahu a formě.
5. Dobrovolník je povinen se ze supervizního nebo evaluačního setkání omluvit, pokud se na něj nemůže dostavit.
6. Dobrovolník se zavazuje k účasti na školení organizovaném příkazcem, které příkazce bude pořádat v rámci činnosti vyplývající z článku I. této smlouvy
7. Dobrovolník se zavazuje, že s veškerými prostředky poskytnutými příkazcem k výkonu jeho činnosti s nimiž přijde při výkonu činnosti do styku, bude zacházet zodpovědně a obecně tak, aby nedošlo k jejich poškození, odcizení, případně zneužití jinou osobou k páčání trestné činnosti.
8. Dobrovolník odpovídá příkazci za škodu, kterou mu způsobil svým zaviněním. Byla-li škoda způsobena také zaviněním příkazce, nese příkazce škodu poměrně.
9. Dobrovolník se zavazuje zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech týkajících se činnosti příkazce, ke kterým má přístup. Dobrovolník se zavazuje nezneužít informací získaných při výkonu činnosti pro svůj vlastní prospěch, ani ve prospěch třetích osob. Uvedený závazek trvá i po skončení platnosti této smlouvy.

III.

Práva a povinnosti příkazce

1. Příkazce se zavazuje seznámit dobrovolníka s právy a povinnostmi, které z výkonu jeho činnosti vyplývají, včetně seznámení dobrovolníka s možnými riziky spojenými s jeho činností, zejména s ohledem na prostředí, kde bude činnost vykonávat.
2. Příkazce se zavazuje dobrovolníka seznámit s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, které musí při své činnosti dobrovolník dodržovat.
3. Příkazce se zavazuje poskytnout dobrovolníkovi potřebné osobní ochranné pomůcky, vybavení a další prostředky nezbytné k výkonu jeho činnosti. Tyto prostředky zabezpečí příkazce po dohodě smluvních stran v místě výkonu činnosti.
4. Příkazce může poskytnout dobrovolníkovi pracovní oděv, který mu může být zapůjčen k užívání po dobu výkonu sjednané činnosti. Jednotlivé součásti pracovního oděvu budou dobrovolníkovi zapůjčeny na základě písemné dohody.

5. Příkazce je povinen poskytnout dobrovolníkovi na jeho žádost doplňující nebo upřesňující pokyny pro jeho činnost, pokud je jich nezbytně třeba k obstarání záležitosti uvedené v článku I. této smlouvy.
6. Příkazce poskytne dobrovolníkovi úhradu účelně vynaložených a doložených nákladů, které dobrovolníkovi vznikly v souvislosti s výkonem činnosti. Příkazce si vyhrazuje právo posoudit oprávněnost a účelnost doložených nákladů v každém jednotlivém případě.
7. Příkazce odpovídá dobrovolníkovi za škodu, která mu bude způsobena v souvislosti s výkonem sjednaných činností. Byla-li škoda způsobena také zaviněním dobrovolníka, nese dobrovolník škodu poměrně.
8. Příkazce se zavazuje, pojištit dobrovolníka v rámci platné smlouvy uzavřené mezi příkazcem a pojišťovnou, kryjící odpovědnost na majetku nebo zdraví, kterou dobrovolník při výkonu činnosti způsobí z nedbalosti sám nebo mu bude při výkonu činnosti způsobena.

IV.

Závěrečná ustanovení

1. Dobrovolník souhlasí s tím, že jím poskytnuté osobní údaje budou použity pouze pro vnitřní potřebu příkazce, zejména k evidenčním a statistickým účelům a pro sjednání pojištění dobrovolníka
2. **Dobrovolník svým podpisem stvrzuje, že netrpí žádnou infekční nemocí a že jeho zdravotní stav umožňuje vykonávat činnost, ke které se zavázal v této smlouvě**
3. Nedílnou součástí této smlouvy je Příloha č.1 (Mlčenlivost dobrovolníka) a Příloha č.2 (Kodex dobrovolníka)
4. Tato dohoda může být měněna a doplňována se souhlasem obou smluvních stran písemnými dodatky
5. Tato dohoda se uzavírá na dobu určitou a to do 31.12.20.... (tzn.dlouhodobá smlouva)
6. Nestanoví-li tato dohoda jinak, řídí se právní vztahy z ní vyplývající občanským zákoníkem
7. Tato dohoda se vyhotovuje ve třech stejnopisech, z nichž po jednom obdrží každá ze smluvních stran.
8. Tato dohoda nabývá účinnosti dnem podpisu.

V..... den.....

Příkazce.....

Dobrovolník.....

MLČENLIVOST DOBROVOLNÍKA

Se zavazuje:

1) Zachovávat úplnou mlčenlivost o všech informacích, se kterými přijde během své činnosti do styku. Jde především o tyto informace:

- všechny informace týkající se osob se kterými přijde do styku (jejich osobních údajů, zdravotního stavu, majetkových poměrů apod.)
- informace získané ze supervizí a evaluačních setkání, především skutečností týkající se druhých dobrovolníků
- informace týkající se svěřených dokumentů a právních dokumentů
- informace o účasti dalších dobrovolníků
- informace o spolupracujících organizacích apod.

2) Neposkytovat sdělovacím prostředkům žádné informace bez dohody s příkazcem nebo osobou pověřenou příkazcem, s výjimkou obecných informací o jeho cílech. V případě zájmů médií odkázat na příkazce nebo osobu pověřenou příkazcem

3) Chránit veškerou dokumentaci před zneužitím.

Bere na vědomí:

- 1) Že touto mlčenlivostí vázán vůči všem dalším organizacím a osobám. Výjimkou tvoří situace, kdy je každému občanu uložena ze zákona oznamovací povinnost. V takovém případě je doporučena konzultace s příkazcem nebo osobou pověřenou příkazcem.
- 2) Že mlčenlivost nezaniká ukončením platnosti příkazní smlouvy.
- 3) Že porušení výše uvedených zásad může být důvodem k vypovězení příkazní smlouvy po ukončení smluvního vztahu

V.....dne.....

Podpis dobrovolníka.....

Kodex dobrovolníka:

Dobrovolník se zavazuje:

- a) dodržovat zásadu mlčenlivosti
- b) zúčastňovat se supervizích setkání a školení organizovaných příkazcem

Dobrovolník má právo:

- a) být řádně vyškolen a vybrán pro činnost, při níž by nejlépe mohl uplatnit své znalosti ve prospěch příkazce a v níž by měl dostatečné uspokojení
- b) obracet se kdykoli s dotazy a problémy na příkazce nebo osobu pověřenou příkazcem
- c) požádat příkazce, případně osobu pověřenou příkazcem o změnu místa činnosti, pokud nebude v odůvodněných případech vyhovovat.

Dobrovolník dále svým podpisem stvrzuje, že nebyl nikdy pravomocně odsouzen a v den podpisu smlouvy nemá záznam v Rejstříku trestu.

V dne

Podpis dobrovolníka

PŘÍLOHA P II.

DOTAZNÍK PRO STUDENTY

Vážení studenti,

jmenuji se Blanka Štěpančíková, jsem studentkou bakalářského studijního programu Ošetřovatelství, studijního oboru Všeobecná sestra na Fakultě humanitních studií UTB ve Zlíně. Součástí uskutečnění studia je zpracování bakalářské práce.

Chtěla bych vás požádat o vyplnění tohoto dotazníku, který je anonymní a bude sloužit pouze pro potřeby bakalářské práce. Čas potřebný pro vyplnění tohoto dotazníku je asi 5 minut.

Předem Vám děkuji za pochopení a spolupráci.

S pozdravem Blanka Štěpančíková

Pokyny k vyplnění dotazníku: pokud nebude uvedeno jinak, označte křížkem jen jednu odpověď, která nejvíce vyhovuje Vašemu názoru.

1. Pohlaví

- Žena
- Muž

2. Váš studijní obor je:

- Všeobecná sestra
- Porodní asistentka
- Diplomovaná zdravotní sestra
- Zdravotnický záchranář
- Všeobecné lékařství

3. Znáte nějaké organizace zabývající se dobrovolnictvím (vypište)?

.....

.....

.....

.....

4. Slyšel/a jste o Maltézské pomoci?

- Ano
- Ne

Pokud odpovíte **ano**, napište z jakého zdroje (můžete označit i více možností)

- Z internetu
- Z televize
- Z tisku
- Od známých
- Ve škole
- Z propagačních materiálů
- Od člena organizace zabývající se dobrovolnictvím

Jiné (doplňte).....

5. Setkal/a jste se někdy s dobrovolníkem Maltéžské pomoci?

- Ano
- Ne

Pokud odpovíte **ano** napište kde to bylo

.....

.....

.....

6. Kdyby jste měl/a tu možnost stát se dobrovolníkem v Maltéžské pomoci:

- Využil/a bych toho a stal/a bych se dobrovolníkem
- Nevyužil/a bych toho,
- Nevím, nejsem rozhodnut/a

7. Víte jakou činností se Maltéžská pomoc zabývá?

Ano

Ne

Pokud odpovíte **ano** napište

.....
.....
.....

8. Jakou dobrovolnickou aktivitu by jste si zvolil/a:

Sociální služby

Humanitární služby

Nestátní zdravotnické zařízení

9. Je pro vás práce dobrovolníka zajímavá?

Ano

Ne

Nevím, nikdy jsem nad tím nepřemýšlel/a

Pokud odpovíte **ano** napište v čem je pro vás zajímavá:.....

.....
.....
.....
.....

10. Měl/a jste možnost někdy využít služby Maltéžské pomoci?

- Ano
- Ne

Pokud **ano** napište kdy a kde to bylo.....

.....

.....

.....

11. Pokud by jste byl/a na akci, kde je Maltéžská pomoc, využil/a byste její služby, pokud byste potřeboval/a?

- Ano
- Ne, vyhledal/a bych lékaře
- Záleželo by na situaci

Jiné (doplňte)

12. Měl/a jste již nabídku pracovat jako dobrovolník pod vedením Maltéžské pomoci?

- Ano
- Ne
- Ano, ale nebylo to pod vedením Maltéžskou pomoci

13. Pokud by jste se rozhodoval/a co by vás motivovalo ke spolupráci s Maltéžskou pomocí (vypište prosím):

.....

.....

.....

.....

.....

PŘÍLOH PIII.

DOTAZNÍK PRO SESTRY

Vážení respondenti,

jmenuji se Blanka Štěpančíková, jsem studentkou bakalářského studijního programu Ošetřovatelství, studijního oboru Všeobecná sestra na Fakultě humanitních studií UTB ve Zlíně. Součástí ukončení studia je zpracování bakalářské práce.

Chtěla bych vás požádat o vyplnění tohoto dotazníku, který je anonymní a bude sloužit pouze pro potřeby bakalářské práce. Čas potřebný pro vyplnění tohoto dotazníku je asi 10 minut.

Předem Vám děkuji za pochopení a spolupráci.

S pozdravem Blanka Štěpančíková

Pokyny k vyplnění dotazníku: pokud nebude jinak uvedeno, označte křížkem jen jednu odpověď, která nejvíce vyhovuje Vašemu názoru.

1. Pohlaví

- Žena
- Muž

2. Věk

- a. 20 – 25 let
- b. 26 – 30 let
- c. 31 – 40 let
- d. 41 – 50 let
- e. 51 – více

3. Nejvyšší dosažené vzdělání

- a. SZŠ
- b. VOŠZ
- c. VŠ – Bc. Stupeň
- d. VŠ – Mgr. Stupeň
- e. Specializační – obor.....
- f. Jiné (doplňte).....

4. Ve zdravotnictví pracuji (po ukončení studia)

- a. 0 – 1 rok
- b. 2 – 5 let
- c. 6 – 15 let
- d. 16 – 25 let
- e. 26 let – více

V současně době pracuji naoddělení

5. Znáte nějaké organizace zabývající se dobrovolnictvím (doplňte)?

6. O Maltézské pomoci jsem se dozvěděl/a (můžete označit více odpovědí):

- a. Z internetu
- b. Z televize
- c. Z tisku
- d. Od známých
- e. Ve škole
- f. Z propagačních materiálů
- g. Od člena organizace zabývající se dobrovolnictvím
- h. Jiné (doplňte).....

7. V jakém projektu jste v Maltézské pomoci zapojen/a?

- Sociální služby
- Humanitární služby
- Nestátní zdravotnické zařízení

8. Jak se Vám spolupracuje s Maltézskou pomocí (popište)?

9. Jak dlouho spolupracujete s Maltézskou pomocí?

- 0 – 1
- 2 – 4
- 4 roky – více
- Jiné (doplňte).....

10. Účastníte se v Maltézské pomoci i jiných aktivit?

- Ano
- Ne

Pokud odpovíte **ano** napište jakých aktivit se účastníte

.....

.....

.....

.....

12. Jste s Vaší činností spokojená ?

- Ano
- Ne
- Chtěl/a bych změnit činnost
- Chtěl/a skončit s touto činností
- Jiné (doplňte).....

13. Pracujete v týmu?

- Ano
- Ne

Pokud odpovíte **ano** napište jak se Vám s nimi spolupracuje.....

.....

.....

.....

.....

14. Jaké profese jsou zastoupeny ve Vašem týmu (vypište)?

15. Využijete zkušeností z Maltézske pomoci ve své práci a opačně?

Ano

Ne

Pokud odpovíte **ano** napište jak

.....

.....

.....

.....

16. Omezuje Vás činnost v Maltézske pomoci v osobním nebo pracovním životě?

Ano

Ne

Pokud odpovíte **ano** napište jak

.....

.....

.....

.....

17. Pokud by jste se měla rozhodovat znovu, stala by jste se opět dobrovolníkem v Maltézske pomoci?

Ano

Ne

Jiné (doplňte):.....

18. Co se Vám nejvíc na této práci líbí?

.....
.....
.....

19. Další sdělení

.....
.....
.....